

Ingyenfüzet: „A baromfiak téli etetése és a téli csibenevelés.“

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V. Báthory-u. 24. szám.
(„Falu“ Országos Földművelésügyi Osztály).
Telefon: Automata 294—52.

Kiadóhivatal: VIII. József-körút 5. szám.
Telefon: József 462—00.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Bédlés gaz-
dasági előadások“ című füzetekkel együtt:

Egész évre 8 F. Félévre 4 F.
Negyedévre 2 F.

Budapest, 1930.

XI. évfolyam, 48. szám.

Vasárnap, november 30.

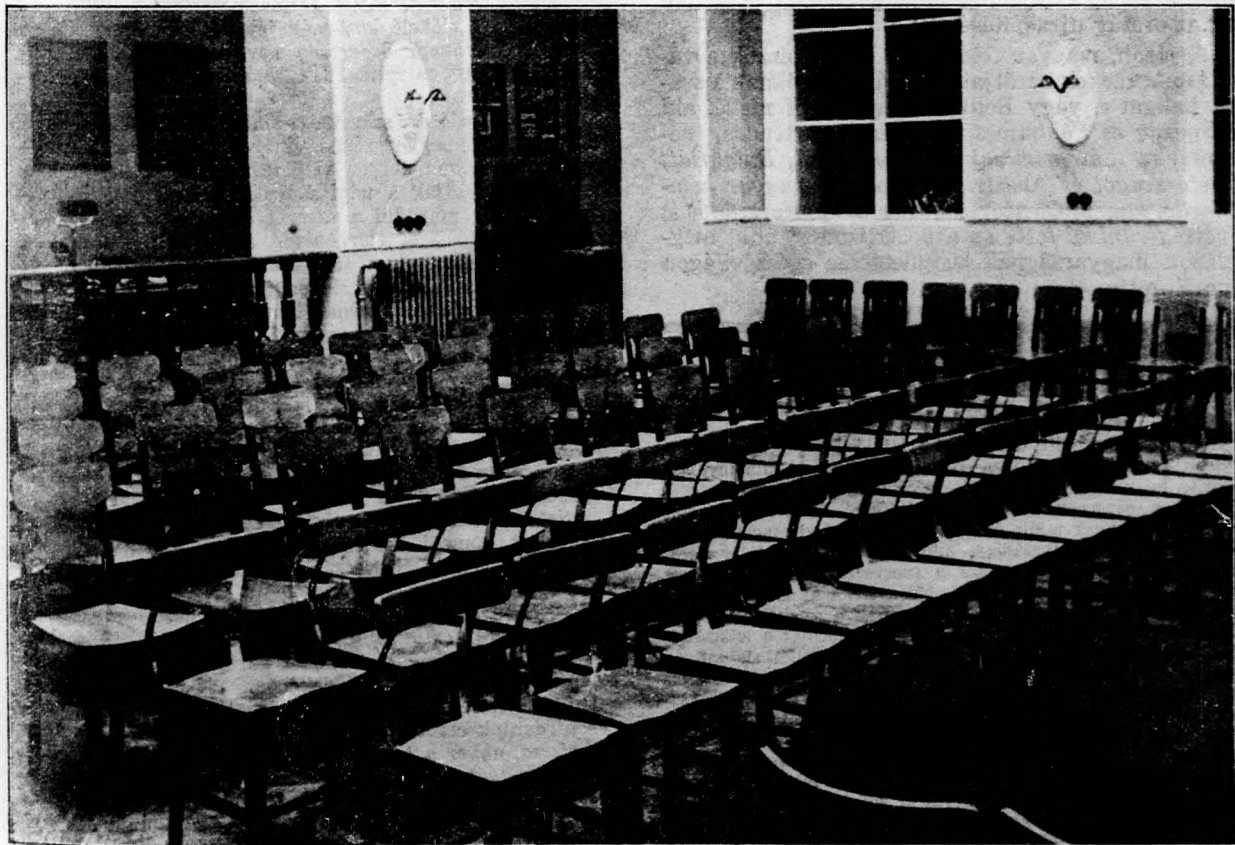
Madarat tolláról, embert barátjáról...

Irtá: Schandl Károly.

A cseh fővárosban a cseh szociáldemokrata párt gyűlést tartott s erre elmentek a magyarországi szociáldemokrata párt képviselői is. Köztük volt *Garami* és *Weltner* Jakob is, akiket a magyar megbocsátás forradalmi bűneik után büntetlenül engedett haza Bécsből. Egész Európában alig van nagyobb ellen-sége a magyarságnak, mint a prágai szociáldemokrá-

cia. A pesti szocialista urak előtt azonban ez nem volt akadálya annak, hogy a prágai tüntető gyűlésen a magyarfaló csehek felé lelkes „*Nazdar*“-t kiáltssanak, ami magyarul „*Éljen!*“-t jelent.

Megdöbbenve vesz tudomást minden jóra-való magyar ember erről a súlyos botránnyról. Hirte-len nem is tudta senki magyarázatát adni, mi vitte

A „Falu“ Országos Földművelésügyi Osztály új tanácskozó terme székházában.

a pesti szocialista urakat arra, hogy a magyarság ellenségei mellett tüntessenek cseh nyelven. A legutóbbi napok sajtóközleményei azonban némi világosságot derítenek erre az esetre is. Napilapjaink egymásután közlik a súlyos vádat, hogy a magyarországi szociáldemokrata párt a fővárosi választásokra a csehektől kapott egymillió csehekronát. A szocialisták lapja gunyos mosollyal siklik tova a kérdésen és bizonyos cinizmussal mondja, hogy bizony szivesen veszi a külföldi támogatást. Most, mikor az országban is körüljárnak az októberi forradalom kormány-pártja vörös agitátorai, célszerű, ha minden faluban megtudják, kik ünnepelték *Nazdar*-ral Prágában a magyarság ellenségeit és kiket vádolnak azzal, hogy a magyar polgári pártok ellen a csehek millióját veszik igénybe kortescélokra. A trianoni országdarabolásért a csehek dolgoztak legtöbbet ellenünk. Aki ezek után szereti a cseheket, az ám csapjon fel a csehek barátjainak szekértolói közé.

A pesti szociáldemokraták összefogása a csehekkel annál súlyosabb, mert oly időben történik, mikor Magyarország miniszterelnöke sorra látogatja a magyar nemzet régi barátait. Mikor *Weltner* *Jakab*-ék a *Nazdar*-t kiabálták a cseheknek Prágában, ugyanakkor *Bethlen* *István* gróf a törökök fővárosában volt *Kemál* pasa és a török nemzet ünnepelt vendége. Most pedig, amikor a csen pénz vádja felmerült, a magyar miniszterelnököt *Németország* vette körül ünnepléssel. Az alattomos aknamunka ma ország-szerte a törvényhozást és a kormányt teszi felelőssé a gazdasági bajokért, melyek az egész világon megvannak. *Bethlen* *István* gróftól kárhóztatják azok a gyalogsátánok, akik eddig mindig gáncsot vetettek csak az ország újraépítése elé.

A józan, magyar földmivelő népre bizzuk a választást: a csehek barátjai mellé áll és azoknak a szavára hallgat-e, vagy *Bethlen* *István* gróf mellé, aki a *Kisgazda* és *Földművespárt* élén tizesztendő, nehé munka után nemcsak *Törökországot*, *Bulgáriát*, *Németországot* és *Ausztriát* állította a magyar nemzet mellé, hanem *Olaszországot* és *Lengyelországot* is szövetségesünkké tette és a bolsevizmus által meggyalázott magyarságnak becületét az egész világon helyreállította.

Ötvenhat gazdatitkár működik már 116 község ügyeiben.

Hónapokkal ezelőtt *Graborszky* *Miklós*, a földművelésügyi minisztérium tanácsosa, igen figyelemreméltó tanulmányában kifejtette, hogy milyen nagy szükség volna nálunk a gazdatitkári intézmény megszervezésére és kiépítésére. A felvetett gondolat megértő visszhangra talált és *Tokaji Nagy László* megbízást is kapott előbb a földművelésügyi minisztériumtól, majd a *Faluszövetségtől*, hogy fogjon hozzá a szervezési akcióhoz. Most közzétett beszámolója meggyőző bizonyítéka annak, hogy ha valóban életképes és hasznos gondolatnak a gyakorlatba való átültetéséről van szó és ha a gondolat végrehajtóját a lelkesedés ereje fűti, igazán a legszerényebb eszközök mellett is milyen komoly eredményeket lehet elérni. Ma már ugyanis megszervezte működik 56 gazdatitkár, akiknek tevékenységi köre kiterjed 116 községre. További 19 helyen szervezés alatt áll az új intézmény és ezek a titkárok 43 községben fognak dolgozni. Az eddig beállított gazdatitkárok 60 százaléka okleveles gazda és nagyrészt birtokos is. További 30 százaléka a falusi értelmiség birtokos és gazdálkodó sorából került ki, míg 10 százaléka a kisgazdák köréből rekrutálódott. Általában mint a legkitünőbb munkaeurók, akiknek működéséről eredményt lehet várni. Az eddigi szervezési munka gyümölcse tehát szép és jelentős.

A Kormányzó Ur avatta fel a dunaföldvári hidat.

Közel három esztendei munka után készült el a napokban a *Dunaföldvár-solti Dunahíd*, amely a Dunántúlt összekapcsolja a Nagyalfölddel. A nagyjelentőségű hid felavatása november hó 23-án zajlott le s a hidavatáson résztvett *Horthy* *Miklós*, Magyarország Kormányzója is. A Kormányzó Ur különvonaton érkezett *Dunaföldvárra*, ahol az állomáson *Jankó* *Agoston* főispán és *Forray* *József* községi főjegyző üdvözölték az államfőt. A Kormányzó Ur az üdvözlések meghallgatása után a hősök emlékművéhez hajtatott és koszorút helyezett el az elesett katonák emlékére. A Kormányzó Ur ezután az új hídfőnél felállított díszsátorba ment, ahol *Bud* *János* kereskedelmi miniszter, *Széwald* *Oszkár* tolnamegyei alispán és *Erdélyi* *Lóránt*, pestmegyei alispán üdvözölték, majd *Forster* *Gyula* államtitkár előadta a hidépítés történetét. Az államfő ezután fogadta a hid tervezőit és építőit, majd *Ambach* *Mihály* dunaföldvári plébános beszentelte a hidat és kérte a hid ünnepélyes megnyitását. Mielőtt a Kormányzó Ur a hidra lépett volna, példátlan erővel kitört a vihar, de a Kormányzó Ur nem törődve a zivataros időjárással, kísérétével a hidra ment és elindult a solti part felé. A solti hídfőnél *Kósa* *Lajos* református lelkész fogadta az államfőt. A Kormányzó Ur kísérétével közel fél órán át a solti hídfőnél volt, mialatt teljes erővel dühöngött a szél és legerősebben esett a jég. A hid ünnepélyes megnyitása után az államfő kocsiába szállt és *Soltra* hajtatott, majd pedig visszatért *Dunaföldvárra*, ahol villásreggelin vett részt. Délután három óraker visszatért különvonattal Budapestre.

A Széchenyi Szövetség negyedszázados jubileuma.

Diszes és előkelő közönség jelenlétében ünnepelte az *Országos Széchenyi Szövetség* november hó 23-án, vasárnap délelőtt alapításának huszonötésztendő évfordulóját.

Valkó *László* dr. szövetségi elnök megnyitóbeszédében utalt az eltelt negyedszázad viharos éveire, majd hangsúlyozta, hogy ma, mikor a tömegeket oly könnyen szélsőségekbe ragadják a napi politika jelszavai, a Szövetség meg akar maradni a nemzet csendben dolgozó, komoly megfontolással előrehaladó tagjának. Az ifjúság ideális lelkesedésével, a férfiak komoly érettségével és tapasztalataival, mint széchenyisták, a nemzeti fellendülés építőmunkáit akarnak lenni.

Ezután *Mailáth* *József* gróf, a Szövetség tiszteletbeli elnöke, mondott mélyenszántó beszédet, melyben utalt arra, hogy egyesülnünk kell, szövetkeznünk kell és pedig komolyan, kitartóan, mert az élettapasztalat az mutatja, hogy a szövetekezés a jóra sokkal nehezebb, fáradságosabb, kellemetlenebb, mint a rosszra; ezt tanítja a világháború és az annak nyomdokaiba lépett erkölcsi és felfogási romlottság és zűllés.

Schandl *Károly* dr. a Szövetség örökös elnöke mondott most ünnepi beszédet, melyben méltatta a huszonöt éves Széchenyi Szövetség munkájának jelentőségét, majd így folytatta:

— Széchenyi nem a csüggedést hirdette, hanem az önbizalmat és férfias kitartást. A mi gárdánk férfiakká lett harcosait országsgazerte nehéz partokon látjuk dolgozni az ország talpraállítása érdekében. Tíz év óta sokan és sokat felejtettek. Mi újra azt hirdetjük, amit huszonöt éve hirdetünk erről a helyről. Ha a nemzet Széchenyire tér vissza, akkor a trianoni koporsó hamarosan fölszakad és az önmagát fellelő nemzetet még a pokol kapui sem vesznek erőt!

A jubiláló Szövetséget üdvözölték a földművelésügyi és közoktatásügyi minisztériumok, a főváros, az egyetemek, az agrárintézmények és a társadalmi egyesületek.

Történelmi jelentőségű tény volt Bethlen István berlini látogatása.

Bethlen István gróf miniszterelnök felesége és kísérete társaságában november hó 21-én, délután egy órakor a budapesti Keleti pályaudvarról Berlinbe utazott, hogy eleget tegyen *Curianus* német külügyminiszter meghívásának; a magyar nemzet tiszteletét tolmácsolja Hindenburg birodalmi elnök előtt; eszméserét folytatson a német birodalom politikai és gazdasági vezetői körével és kimélyítse a két állam közötti baráti kapcsolatát.

A miniszterelnök másnap, november hó 22-én, reggel kilenc órakor érkezett Berlinbe, ahol a pályaudvaron fogadására megjelent Brüning dr. birodalmi kancellár, Curtius dr. külügyminiszter, a két nemzet követi és kíséreteik. Maga az a tény, hogy fogadására a külügyminiszter mellett maga a német birodalmi kancellár is megjelent, mutatja, hogy német politikai körökben milyen nagy súlyt vetnek Bethlen István gróf látogatására.

A miniszterelnök a fogadás lezajlása után az *Esplanade*-szállóba hajtatott, — a miniszterelnök a német kormány vendége volt — majd látogatásokat tett és kihallgatáson jelent meg Hindenburg birodalmi elnöknel. Az elnök délután egy órakor szűkebbkörű ebédet adott Bethlen István gróf tiszteletére. A délutáni folyamán Bethlen István gróf és Khuen-Héderváry Sándor gróf rendkívüli követ közgazdasági vonatkozású megbeszéléseket folytattak, melynek során meggyőződést szereztek arról, hogy a német birodalom mai vezetői teljes mértékben értékelik Magyarország politikai súlyát.

Bethlen István gróf a délutáni folyamán fogadta a német és külföldi sajtó képviselőit és hosszabb beszédben ismertette előttük a magyar kormány törekvéseit és kitért a kisebbségi kérdés megvilágítására is. Beszédének legfontosabb kijelentése az volt, hogy a német és magyar nemzet legfőbb célja: függetlenségének visszanyerése. Este nyilatkozatot adott egyik német lap főszerkesztőjének, melyet a berlini rádió közvetítéssel folytatott rádióhallgatók hallgattak végig.

Este félkilencor Brüning dr. birodalmi kancellár díszebédet adott Bethlen István gróf tiszteletére, melyen hatvan meghívott előkelőség vett részt, Brüning kancellár az ebédet a következő felkőszöntőt mondotta:

Brüning kancellár felkőszöntője.

— A birodalmi kormány és az egész német nép nevében a legszívélyesebben üdvözölöm Excellenciádat birodalmi fővárosunkban. Örülünk, hogy Önben oly nemzet képviselőjét üdvözölhetjük, amely hű bajtársiaságban küzdött és szenvedett velünk és amely a legsúlyosabb inszég idején tanusított hajlíthatatlan bátorságával világitó példát adott.

— Azok az érdemek, melyeket Excellenciád, mint a magyar politika felelős vezetője, az elmúlt évtizedben országában a viszonyok konszolidálására és Magyarországnak az európai népek között való állása körül szerzett, csodálattal és őszinte örömmel töltöttek el.

— Mindkét népnek a sorsközösségen alapuló régi kapcsolata a legbiztosabb biztosítéka annak, hogy Magyarország és Németország mindenkor barátságban fogja nemzeti céljai felé törekedni, amelyek teljes összhangban állanak Európa igazi és tartós megbékélésével.

— Őszinte kívánságunk, hogy a közös politikai és kulturális eszményekben felépült viszonyunknak a gazdasági és kereskedelem terén is egyre erősebb kihatást teremtünk. A kölcsönös jóakarattal biztos tudatában reméljük tehát, hogy országaink gazdasági szerkezetének különbözősége ellenére meg lehet találni a közös érdekek kiegyenlítését.

— Nélünk, éppúgy mint Önöknél, a jövő tele van gondnal és a legnehezebb kérdések várnak megoldásra, de ugyanúgy, mint ahogy rendíthetetlen szilárdsággal hiszek Németország jövőjében, arról is meg vagyok győződve, hogy Magyarország teljes bizalommal tekinthet jobb idők elébe.

— Poharamat a Kormányzó Ur Őfömléttségére, valamint Excellenciád egészségére és a magyar nemzet boldog jövőjére ürítem.

Bethlen István gróf válasza.

Bethlen István gróf miniszterelnök a következő felkőszöntővel válaszolt:

— Bizonyára nem szükséges különösen kiemelnem, mily örömmel tettem eleget a birodalmi kormány szívelves meghívásának, mily rokonszenvvel kísérelt berlini utamat a magyar nép, amelynek a német nép iránt való érdeklődése évszázadokra

visszamenő kulturális és gazdasági kapcsolatokban, a legnagyobb jelentőségű történelmi eseményekre való visszaemlékezésben mélyen gyökerezik. Ez az érdeklődés nem csupán a technika és a tudomány terén elterjed hatalmas német teljesítmények felé fordul, hanem megnyilvánul a német élet valamennyi eseményében, az egykori harci bajtárs és a szenvedések mostani osztályos-társai bánatában és örömeiben való meleg részvételben is. A magyar nép csodálattal kíséri azt a minden akadály ellenére történelmi biztos és céltudatos vezetését alatt a jobb jövőért küzd.

— Magyarország közvéleménye a legnagyobb meglepéssel fogja hallani Excellenciádnak azt az üzenetét, hogy a német kormány óhaja az, hogy a közös politikai és kulturális eszményekben felépült viszonyoknak gazdasági terén is erősebb kihatást teremtsen. Az én törekvésem is erre a célra irányul, a magyar kormány is meg van győződve arról, hogy kölcsönös jóakarattal, közös fáradozásaink sikere nem maradhat el.

— Biztosítom Excellenciádat, hogy minden magyar legőszintébb kívánsága kíséri a német népet az újjáépítés súlyos és tövises útján; egész Magyarország meg van győződve róla, hogy a bizalomnak a közeli jövőben sikerülni fog elfoglalni az őt megillető helyet a nap alatt.

— Poharamat az egész világon mélyen tisztelt Birodalmi Elnök ur, valamint Excellenciád egészségére és a német nép boldog jövőjére emelem.

Éjfélkor Bethlen István gróf meglepetésszerűleg megjelent a berlini magyar iparosok és kereskedők bálján, ahol rendkívül nagy ünneplésben részesítették.

November hó 23-án, vasárnap Bethlen István gróf meglátogatta a Pergamon-muzeumot, majd megtekintette a berlini Magyar Intézetet és a Collegium Hungaricumot. Itt hangos filmfelvételt készítettek a miniszterelnökről. Mindkét helyen a berlini lakosság hatalmas tömege fogadta és ünnepelte. A berlini magyar kolónia tagjait is fogadta a miniszterelnök. Délután két órakor Kánya Kálmán berlini magyar követ adott ebédet Bethlen István gróf tiszteletére, melyen résztvett a német kancellár és külügyminiszter, az olasz és török követ és a német hadsereg parancsnoka. Félhatkor a miniszterelnök teát vett részt Secekt tábornoknál, a német hadsereg volt parancsnokánál; este tíz órakor pedig Kánya Kálmán magyar követ rendezett fogadóestét a Collegium Hungaricum épületében, melyen megjelentek a német társadalom vezető személyiségei és a Berlinben székelő külföldi követek.

A vasárnapi napon egybőként Bethlen István gróf több tanácskozást folytatott Curtius német külügyminiszterrel és Schiele közlekedési miniszterrel, a német agráriusok vezérével.

November hó 24-én, hétfőn megtekintette a miniszterelnök a német testnevelési főiskolát és a Stadiont és ellátogatott a tempelhofi repülőterre. Természetesen közben tovább folytatta tanácskozásait; tárgyalt a német pénzügyminiszterrel, a külügyminiszterrel és a német politika többi vezető személyiségével.

A miniszterelnök hétfőn, november hó 24-én, délután 7 órakor hagyta el Berlint, ahonnan a legnagyobb siker emléket vihette fel magával. A németek mindvégig a legnagyobb rokonszenvvel ünnepelték és ez a rokonszenv egészen lelkesedésig fokozódott. Schiele német közoktatásiügyi miniszter szerint történelmi jelentőségű tény volt a miniszterelnök berlini látogatása.

A sajtó véleménye.

A német sajtó rendkívül melegen foglalkozott Bethlen István gróf látogatásával és mint nagyjelentőségű eseményt említtette. Egészen kivételes elismerés hangján emlékeztek meg a miniszterelnök személyéről és nagyvonalú képességeiről. Egyik lap a miniszterelnök fogadatilásával kapcsolatban azt írta, hogy államfőket megtisztelő körülmények között történt. Hangsúlyozták, hogy Bethlen István gróf legelső sorban a magyar buda számára akar megfelelő piacot találni Németországban. Megállapítják továbbá, hogy a békerrevizió, a leszerelés és a kisebbség kérdésében azonosok a magyar és német nép érdekei.

Az osztrák sajtó és Ausztria két barátja közti barátság ilyen megerősítését a legmelegebben üdvözölte.

A francia sajtó egyik, magyarfaló orgánuma azt írja, hogy Magyarország revánra készül és erre a német birodalom részének keretén belül keresi a lehetőséget. Egy másik lap megállapítja, hogy Magyarországnak és Németországnak közös politikai céljai vannak.

Nem lesz boletta-felémelés, hanem kétpengős segély szántóföldünkéni.

A segély a javaslat szerint a földtulajdonosé. — Bevezetik az őrlelt tanusítványt. — A kormány 87 millió pengős kölcsönt vett fel.

Az *Egységspárt* november hó 19-én értekezletet tartott, melyen elsőnek *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter ismertette a *takarékossági javaslatot* és azokat a körülményeket, amelyek azt szükségessé tették. Az egyenesadók nagyjában az előirányzott mértékben folytak be, csökkenés inkább a fogyasztási adóknál és a vámoknál van. Ezzel szemben a kiadások nem csökkenthetők. A *huszmillió pengőre előirányzott költségvetési megtakarítást* nem szabad lekicsinyelni. A takarékoságnak második részét úgy oldottuk meg, hogy nem a tisztviselői törzsfizetéseket, hanem a *mellékjárdóságokat* redukáltuk (csökkentettük). Ezekből a tételekből 10 millió pengőt akarunk megtakarítani.

A kereseti adó pótlékolása.

A megtakarítások egyéb fajtáit is életbe akarjuk léptetni. A személyi kiadások terén egy második nagyobb megtakarítás a *tisztviselői létszám redukciója* (csökkentése) következtében fog előállni. Tízszázalékos lesz a redukeió arányosan a különböző rangosztályokban és ezt hat éven keresztül visszük keresztül úgy, hogy a megüresedő állások megfelelő részét nem töltjük be. Ez is mutatja, hogy a lehetséges takarékosági rendszabályokat mind kimerítjük és csak azután folyamodunk *újabb átmeneti adó berezítéshez*. Ez az újabb adó nem lényegileg abban áll, hogy a *kereseti adót pótlékoljuk*. A kereseti adó ma progresszív, nyolcvan pengős létminimumnál kezdődik, s innen kezdve igen mérsékelt skálában megy fel háromezer pengő fizetésig, ahol eléri a hét és félszázalékos és ezenfelül hét és félszázalék marad. Minden fizetés alája esik ennek az adónak. Erősebben vannak megadóztatva a tantételek, itt az adóztatás 25 százalékosig megy. Az új törvény a mai kereseti adókat a három-ezerpengős fizetésig egyszerűen megduplázza, mégis azzal a *kormányzattal*, hogy a *havi 60 pengős létminimumot 120 pengőre emeli fel*. A pótlék 120—140 pengő fizetésnél havi 80 fillér lesz. 160 pengőig 1 pengő, 300 pengőnél emelkedik csupán 3.60 pengőre és ezer pengőnél tesz ki 30 pengőt, vagyis három százalékot. Ezer pengőn felül kezd meredekké válni az adópótlék és háromezer pengőnél éri el a 7 és félszázalékot. A kormány tehát az *alacsony fizetéseket igen mérsékeltten sújtja és könnyen tűrhető adót hoz be*. Háromezer pengőn felül tovább folytatódik a fokozódás és tízezer pengőnél eléri a 10 százalékot az adópótlék, ennél az aránynál azután magasabban nem emelkedik. A tantételeknél ez az adó nem is megfelelően súlyosabb. Végül foglalkozott a miniszter a *rokkantadó meghosszabbításával*. A rokkantsegélyt a mai nívón kell tartani, más forrásból pedig fedezetet találni nem lehet. A javaslat felhatalmazza továbbá a kultuszminisztert, hogy azokban a községekben, ahol *több olyan iskola van, amelyeknek fenntartását a létszám nem okolja meg, egyetlen állami iskolába vonhassa össze azokat*.

Ezután *Örffy* figyelmeztetett arra, hogy az országban nagy demagógia folyik, amely azt hozgatozta, hogy a kormánypártnak tagjai középkézűek két-három címen is vesznek fel fizetést. Kéri a pénzügyminisztert, fogadjon el a javaslat tárgyalása során határozati javaslatot, mely a kormányt arra utasítaná, hogy *állapítsa meg, kik vesznek fel törvényellenesen több jogcímen fizetést*. Kéri azt is, hogy a takarékosági javaslatnak a kereseti adóval kapcsolatos rendelkezéseit *terjesszék ki az országgyűlési képviselők illetményére is*.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter kijelentette, hogy örömmel fogad el olyan határozati javaslatot, amelynek értelmében a kormány köteles lesz a törvényellenesen több címen felvett fizetéseket kivizsgálni, azt azonban, hogy a javaslatnak a kereseti adóval kapcsolatos rendelkezéseit a törvényhozás tagjaira is kiterjesszék, ellenzi, mert nem szeretné, ha áttörnének azt az elvet, amely szerint a *törvényhozás tagjainak tiszteletdíja adómentességet élvez*. Az ellen természetesen semmi észrevétel sincs, hogy a törvényhozás tagjai maguk hozzanak határozatot, amelynek értelmében tiszteletdíjukból megfelelő összegről lemondanak.

Farkas Géza örömmel fogadta el a takarékosági javaslatot és hozzájárult *Örffy* indítványához is.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter kijelentette, hogy a részvényjogról novellát szándékozik a Ház elé terjeszteni és ez szabályozná azokat a kérdéseket is, amelyek az összeférhetetlenséggel szoros kapcsolatban vannak.

Jánossy Gábor felszólalása után, aki ugyancsak a legnagyobb örömmel fogadta a javaslatot, a *pártértekezlet a törvényjavaslatot egyhangulag elfogadta*.

A szántóföldi segély.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter ezután a *mezőgazdasági megsegítéséről szóló törvényjavaslatot* ismertette, amelyet a párt tizenkettes bizottsága már elfogadott. A javaslat nem a boletta felemelését keresi a megoldást, hanem úgy, hogy a *szántóföldek arányában juttatnak bizonyos segélyt*. A boletta felemelésétől el kellett tekinteni, mert a mai előrehaladott időnyben visszamenőlegesen nem lehet a boletta felemelését végrehajtani.

— Az új törvényjavaslat felhatalmazza a kormányt, hogy *termelési segélyben részesítsen minden földbirtokot, amely a szántóművelési ágba van sorozva*. A segély összege *kataszteri holdanként két pengő, amelyet mindenkinek a javára írnak*. A segélyben részesülők egyik kategóriája a 30 vagy 50 holdasok, február 15-ig, a másik kategória a későbbi időben, a harmadik kategória pedig még későbbben részesülne ebben a segélyben, de nem kézpénz alakjában, hanem úgy, hogy *adója javára írják az öt megillető összeget*. A segélyt *elsősorban a birtoktulajdonos vagy hasznélvező közdadó-tulajdonosra kell fordítani, kézpénzben akkor fizetik ki, ha az utolsó részlet alkalmával közdadó-tulajdonos már nincs*. A termelési segély a föld tulajdonosát vagy hasznélvezőjét illeti, ha az adót a szerződés szerint a bérlő köteles fizetni, akkor is terheli a tulajdonost, a bérlő azonban köteles neki megtéríteni.

— A szükséges fedezetet *őrlelt adók kivételével lehet megteremteni*. Azt a hárommillió métermázsa gabonát kell megteremteni, amely még kereskedelmi őrlelt forgalomba kerül és gondoskodni kell a vámörlelt-malmok megfelelő ellenőrzéséről is, amire az *őrlelt tanusítvány szolgál*. őrlelt adót nem kell fizetni az olyan gabona után, amelyet a bolettatörvény is mentesített. Ilyenek, akik maguk termelnek, vagy illetményként kapják a gabonát, tehát a konvenciók eselédék, az aratók, a sommások, a gabonyók, tanítók, egyházi férfiak stb. A mentesítési tanusítványt a jegyző vagy a polgármester állítja ki. Az őrlelt tanusítvány nem tévesztendő össze a hasonló háborús intézkedéssel, amikor a cél az volt, hogy mindenki minél kevesebbet öröltesse. Mindenki öröltesse annyit, amennyit el akar fogyasztani, minél többet, annál jobb, mert annál kevesebb gabonának exportálásáról kell gondoskodni. Vámörleltből származó lisztet forgalomba hozni nem szabad. Hangsúlyozta a miniszter, hogy akár most, akár a jövőben akarunk valami akciót véghezvinni a buza érdekében, az őrlelt tanusítvány bevezetésétől nem tekinthetünk el.

Krüger Aladár a jövő szempontjából a gabonaár minimálását látja az egyetlen megoldásnak és ezzel kapcsolatban megoldási tervet is készítet.

Bethlen István gróf miniszterelnök rámutatott arra, hogy a minimális megvalósításának kérdésével behatóan kell foglalkozni. A pénzügyminiszter mostani javaslatát *megfelel az igazságosság követelményeinek*. Ezután példákkal bizonyította, hogy az őrlelt tanusítvány nélküli ellenőrzési mód nem lenne megfelelő. E téren vannak már a kormányának tapasztalatai; ha megfelelő ellenőrzés nem áll rendelkezésre, el kellene ejteni a tervet, mert nem lehetne az anyagi eszközöket előtérteni.

Sokorópátkai *Szabó* István elfogadta a javaslatot.

Dréhr Imre a fogyasztók érdekeinek a védelmére hívta fel az érdekeltek figyelmét. Elsősorban arra kell törekedni, hogy az ipari cikkek árának a leszállításával az árkülönbözet megszűnjék a mezőgazdasági és ipari árnívó között. Ebből a célból az árdiktatúrától sem kell visszarúgni.

Bethlen István gróf rámutatott arra, hogy a fogyasztást nem kívánja a kormány erősebben megteremteni, a júliusi *kenyéráraknál magasabb áraknak a tervezett intézkedések hatása alatt nem szabad kialakulniuk* és a kormány gondoskodni kíván arról, hogy a *városi lakosságra csak annyi terhet hárítsanak át, amennyi megokolt*. A városi képviselőknek azonban szintén el kell látniuk, hogy a *mezőgazdaságon keresztül a városi lakosság érdekeit is előmozdívják*, mert közös érdek, hogy a mezőgazdaság pénzhez jusson és vásárlóereje össze ne omoljék.

Ezután az értekezlet a törvényjavaslatot *egyhangúan elfogadta*.

87 millió pengős kölcsönelőleg.

Irády Béla felvilágosítást kért a pénzügyminisztertől az ugynevezett kölcsönelőleg lekötése tárgyában. Kérte a minisztert, hogyha ezt az előleget folyósítják, gondoskodják arról, hogy a bajbajutott birtokok szanálására rendelkezésre bocsátott összegeket ebből kiegészítsék.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a kölcsönelőleget váltók formájában folyósítják és a kölcsönösszeg 87 millió pengőt tesz ki. Azért nem kerek összeget, mert különböző országokban, különböző valutákban vétetik fel,

még pedig annak a csoportnak tagjainál, amely a hosszulejáratu kölcsön folyósításánál majd elsősorban jön tekintetbe. A kölcsönnek összes költsége 6 és fél százalék, ami a mai viszonyok között kedvezőnek mondható. A kölcsön felhasználására csak a törvényhozás adhat felbatalmazást, előre tehát nem tehet nyilatkozatot.

Szimyei-Merse Jenő felszólalásra válaszolva, Bethlen István gróf miniszterelnök hivatkozott a kormányra arra, a bejelentésre, hogy a kartell-törvényt az ősz folyamán elkészíti és a Ház elé terjeszti.

Ezzel az értekezlet véget ért.

„Üldözött vad a fővárosi piacokon a falusi fermelő!”

A Faluszövetség erélyes lépéseket tesz a pestkörnyéki tej-, zöldség-, és gyümölcs-termelők érdekeinek védelmére. — Ki fámisit: a falusi fermelő-e, vagy a tejvállalatok?

A „Falu” Országos Földművelésügyi Szövetség november hó 18-án igazgató-választmányi ülést tartott, melynek a szönyegre került kérdések nagy fontosságán kívül különös, ünnepi jelentőséget kölcsönözött az a körülmény, hogy a Szövetség ez alkalommal adta át rendelkezésének, az új székházban épült, pompás tanácskozó-termet. Az elnöki emelvényt Schandl Károly dr. ny. államtitkár, helyettes-elnök, Kaán Károly ny. államtitkár, alelnök, Szomjas Lajos ny. államtitkár, alelnök, Weis István dr. miniszteri tanácsos, ügyvezető-igazgató és Jakabházy János dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, jogtanácsos foglaltak helyet, míg a választmányi tagok közül résztvettek az ünnepi ülésen: Éhn Kálmán, farkasfalvi Farkas Géza, az agrár-blok elnöke, Illés József, Kuna P. András, Madarász Elemér, Patacsi Dénes, Örfly Imre, Szabó Sándor, az Egységspárt alelnöke, Szilágyi Lajos, Udvardy János országgyűlési képviselő, továbbá Balogh Sándor, Baron Endre, Baróthyné Stégnmüller Mária, Bodor Antal, Both Dezső, Bencs Zoltán, Dobos Gábor, Dömötör László, Düzing Miksa, Czvetkovits Ferenc, Földes Géza, Gesztelyi Nagy László, Horváth István, Keller Gyula, Krappán István, Máthé Imre, Medgyaszai István, Paikert Alajos, Piukovits József, Szekeres Bónis, Smialovszky Valér, Takács József, Tóth Lajos, Teleki István gróf és Vécsey József báró.

Az ülést Schandl Károly dr. helyettes-elnök nyitotta meg és előjáróban Isten segítségét kérte ahhoz a fokozott munkához, melyet a Szövetségnek új székházában kell végezni ma, a válság súlyos napjaiban. A genfi tanácskozásoktól remélhető a javulás, hiszen a mai helyzet, amikor nálunk 13—14 pengő a buza ára, Jugoszláviában 7 pengő 50 fillér, Romániában pedig 7 pengő, nem tartható fenn tovább. A Faluszövetség érzi azt a rendkívüli felelősséget, mely a mai időkben reálsúlyosodik, éppen ezért nem kíván ellentéteket szítani, hanem az építés munkáját vállalja és hadat üzen a lemondás, a reménytelenség hirdetése ellen. Végül örömeinek adott kifejezést, hogy a Szövetség új választmányi tagjainak sorában üdvözölheti a pestkörnyéki fal-

vak gazdáit is.

Ezután Weis István dr. ügyvezető-igazgató bemutatta Mussolini olasz miniszterelnök és Rothermere lord meleghangú válasziratait: mindkettőjüket ugyanis a Faluszövetség ünnepi közgyűlése táviratilag üdvözölte. Rothermere lord levelében többek közt azt írja, hogy ismeri a magyar földművelő nép mai súlyos helyzetét, de bizik benne, hogy e nehéz sorsot jobb napok váltják fel.

A tejkérdés.

Weis István bejelentette ezután, hogy a Szövetség a közeljövőben széleskörű értekezlet összehívását vette tervebe, melyen a Budapest körül 50—60 kilométeres körzetben sorakozó falvak sok ezer lakójának panaszait és kívánságait tárgyalják meg. E panaszok egyfelől a fővárosi tejellátás, másfelől a fővárosi piaci árúsítás körül mozognak és olyan komoly érdekeket érintenek, hogy a Szövetség állásfoglalása immáron elkerülhetetlenül szükségessé vált.

A kérdés első részét Kerék Mihály dr. fogalmazó ismertette és megállapította, hogy a rendelkezésre álló adatok szerint naponta 56.000 liter tej érkezik a fővárosba közvetlenül a termelőktől. Ebből a mennyiségből 30.000 litert kistermelők hoznak fel. Ezt a tejet nevezik el betörő-tejnek és ennek kiszorítására indítottak harcot a tejvállalatok. A pestkörnyéki falvak lakóinak érdeke azonban azt kívánja, hogy ezután is behozhassák és közvetlenül a fogyasztóknak adhassák el a tejet.

A kérdés második részét, a fővárosi piaci árúsítás ügyét, Szekeres László dr. főtitkár ismertette. (A Vasárnap-ban e kérdést részletesen közöltük, a szerk.) A kérdés jelentősége nyomában kitűnik akkor, ha megfontoljuk, hogy a fővárosi piacokra befutó árú 70 százaléka kistermelőktől származik és a főváros sérelmes rendelkezései 60—70 falu lakosait érintik. A pestkörnyéki gazdák már ismeretes kívánságai, két új ponttal bővültek. Kívánják ugyanis a bolgár kertészekkel való egyenjo-

Kép a „Falu” Országos Földművelésügyi Szövetség választmányi üléséről.

Képünk az elnöki emelvényt ábrázolja. — Balról-jobbra Jakabházy János dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, a Szövetség jogtanácsosa; Szomjas Lajos ny. államtitkár, alelnök; Schandl Károly dr. ny. államtitkár, helyettes-elnök; Kaán Károly ny. államtitkár, alelnök; Weis István dr. miniszteri tanácsos, ügyvezető igazgató.

gusitást és védelmet kérnek az ugynevezett *zacsós emberek* ellen. A piacokon ugyanis nyakukba akasztott zacsóval emberek járnak-kelnek és *mintavétel* címén megdézsmálják a termelők kőszeteit.

A felvetett kérdésekhez számosan hozzászóltak. Schandl Károly ny. államtitkár azt hangsúlyozta, hogy a *tejkérdés megoldásánál az a fő szempont, hogy a termelő jobb árat kapjon.* Felhívta a figyelmet arra, hogy a kérdés bonyolult és szerteágazó, kellő alapossgal és teljes tájékozottsággal kell tehát hozzányúlni.

A dédelgetett fővárosi kofa.

Tóvárdy János képviselő a legnagyobb melegséggel üdvözölte a Szövetség kezdeményezését a pestkörnyéki termelők érdekében.

— *Üzött vad a fővárosi piacokon* — mondotta — *a termelő gazda. A főváros nem a válság sulya alatt görnyedő gazdák érdekeit védi, hanem a közvetítőkereskedelem érdekeit. A fővárosi piacrendezést írtó hadjáratot indított a falusiak ellen. Egészségügyi okokra hivatkoznak, holott statisztikai adatok bizonyítják, hogy a tejhamisítás évek óta csökken. Ha a tejről van szó, akkor a főváros kofáinak, milimárinak tekintni a falusi termelőt és drákói intézkedésekkel sújtja. Ha azonban zöldségről van szó, akkor a fővárosi kofa lesz egyszerre dédelgetett a falusi termelővel szemben.*

Gesztelyi Nagy László, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója, azt hangsúlyozta, hogy a *fővárosi politikát csinál ebből a kérdésemből.* Szüksége van a kofaválasztók szavazataira a közelgő fővárosi választásokon.

Baross Endre, a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete igazgatója, megállapította, hogy a *főváros olyan rendeleteket hoz, melyek nincsenek összhangban a gazdatársadalom érdekeivel.*

Madarász Elemér képviselő örömmel üdvözölte a Szövetség kezdeményezését és tiltakozott az ellen, mintha a *tejhamisítások száma nagyobb volna a kistermelőknél, mint a tejállalatoknál.*

Patocsi Dénes előadta, hogy van község, ahol a tej literéért kilenc fillért adnak és ugyanakkor Budapesten a tej ára

36 fillér! Minden eszközzel meg kell szüntetni a harciasolást. *Kráppán István,* a kistarcsai fiókszövetség elnöke, arra kérte a Szövetséget, hasson oda, hogy a *termelők a fővárosi piacokon déli 12 óráig árusíthassanak.* *Pinkovits József,* a pestvidéki rendőri büntetőbíró, megállapította, hogy a *tejhamisításból eredő kihágásoknak nem a fele terheli a gazdákat, hanem sokkal kevesebb. A többi a tejállalatok rovására esik.*

Ezután Schandl Károly helyettes-elnök hirdette ki a választmány határozatát, mely szerint a Szövetség *december hó 3-án megtartja a tervezett nagyszabású értekezletet.*

Most Weis István ügyvezető-igazgató ismertette az *alföldi kishérlők* ügyének rendezése érdekében eddig tett lépéseket, majd az igazgató-választmány úgy határozott, hogy *januárra értekezletet hív össze ebben a kérdésben.*

Anyagi megerősítést az OKH-nak!

Schandl Károly dr. utalt ezután arra, hogy a hitelszövetkezetek hitelezésének kérdése még nincs rendezve. Ebben a — falusi népet legközelebből érintő kérdésben — a Szövetségnek állást kell foglalnia.

Medgyaszay István református lelkész (Ercsi) erre határozati javaslatot nyújtott be, mely szerint a *kormány a nagy állami költségen felhasználásával, ülettrészjegyzés révén, ugyanolyan arányú anyagi megerősítésben részesítse az Országos Központi Hitelszövetkezetet, mint a pénzügyi hitelezést szolgáló Pénzügyi Központot.*

A választmány a határozati javaslatot magáévé tette, majd Weis István ügyvezető-igazgató bejelentette, hogy a Szövetség felajánlotta a népjóléti miniszternek közreműködését az inségakéi lebonyolításánál. *Ernst Sándor* miniszter erre elrendelte, hogy *mindenütt, ahol fiókszövetség van, annak tagjaiból alakítsák meg az inség-bizottságot.*

Végül a választmány jegyzőkönyvi köszönetet szavazott *Jakabházy János* dr. m. kir. gazdasági főtanácsosnak, a Szövetség jogtanácsosának, a székházvétellel kapcsolatban végzett gondos és körültekintő fáradozásaiért.

Az ülés, a *nyírmihálydi első falunapról* készült mozgófényképfelvétel bemutatása után, véget ért.

Mayer János teljesíti Darányi Ignác harminc esztendeje elhangzott ígéretét.

November hó 19-én a képviselőház társalgójában Mayer János földmivelségi miniszter a pápai evangélikus református egyház küldöttségét fogadta, melyet Schandl Károly dr. nyugalmazott földmivelségi államtitkár, országgyűlési képviselő vezetett és rajta kívül résztvettek még a küldöttségben F. Szabó Géza, Konkoly-Thege Miklós, Takács Géza és Péntek Pál országgyűlési képviselők.

Schandl Károly előadta, hogy mint a Pápával szomszédos kerület országgyűlési képviselője és Veszprém-megye szülöttje tolmácsolja a pápai reformátusoknak kérését. Darányi Ignác földmivelségi miniszter még 1902-ben *körülbelül 450 köbméter fenyőpületefát és 48 köbméter tölgyfát utalt ki a besztecebányai erdőigaz-*

gatóság üzeméből 60 százalékos árengedménnyel a pápai református egyháznak templomépítésre. A református egyház akkor nem építhette fel templomát és a háború után csak most foglalkozik ismét a templom felépítésének tervével. A pápaiak jól tudják, hogy Magyarország a kincstári erdőgazdaságok kilencetizedrészt elvesztette és tudják, hogy Mayer János földmivelségi miniszter százszor nehezebb helyzetben van, mint 28 évvel ezelőtt Darányi Ignác volt, de kéri, hogy tekintettel a kegyeletes célra, *ne zárkózzék el a pápaiak kérésének teljesítése előtt.*

Mayer János földmivelségi miniszter azt válaszolta a küldöttségnek, hogy ezzel a kérdéssel már foglalkozott, de semmiféle írásos kötelezettség nem maradt a földmivelségi minisztériumra, *így tehát csupán erkölcsi kötelezettségről lehet szó.* Amíg miniszter, mindenkor törekedni fog arra, hogy templomépítési célokra az állam áldozatot hozzon és a pápaiak kérését is szívesen teljesítene. Abban a formában azonban, ahogy előde megígérte, lehetetlen a kérést támogatni. Kétféle katasztrális holdról 90.000 holdra csökkent kincstári erdőállományunk és ez a terület csak most újabban vásárlás révén emelkedett 100.000 katasztrális holdra. Az erdei kincstárnak egyetlen fűrészüzeme nincs, tehát fát iparilag nem tud feldolgoztatni. A pápaiak kérését tanulmányozni fogja és a *lehetőség szerint teljesíti majd nagynevű elődjének ígéretét.*

A pápai reformátusok küldöttsége részéről *Ollé Sándor* református lelkész mondott hálás köszönetet a miniszternek.

Magyar ember
magyar cégtől vásárol!

minden hangszer,
melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.

Budapest, VI./29. Király-utca 58.

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház november hó 18-iki keddi ülésén Marschall Ferenc előadó beterjesztette a *radvícek szabályozásának állami támogatásáról szóló törvényjavaslat* bizottsági jelentését. Wekerle Sándor pénzügyminiszter pedig a *takarékossági törvényjavaslatot*.

Ezután Rassay Károly sürgős interpellációt mondott el a *fővárosi választások kiírása tárgyában*. Scitovszky Béla belügyminiszter nyomban válaszolt és hangsúlyozta, hogy a választások időpontját azért nem állapították meg meg, mert az adminisztrációs munkálatok nem készültek el.

A november hó 19-iki, szerdai ülésén napirend előtt Dési Géza Gömbös Gyula honvédelmi miniszternek a Vitézi Szék kecskeméti ünnepélyén elmondott beszédét tette szóvá, melyben többek közt ez a kijelentés foglalt helyet:

„Engedjék meg végre, hogy legyen egy olyan intézményünk, melyben magyarok maradhatunk.”

Ezt a kijelentést a zsidóság magára nézve sértőnek találja, mert azt olvassa ki belőle, hogy a Vitézi Rendnek nem lehetnek zsidó tagjai. Magyarizatot kér ebben az ügyben Bethlen, István gróf miniszterelnöktől.

Ezután áttértek a *radvícek szabályozásának állami támogatásáról szóló törvényjavaslat* tárgyalására. A vita szó-nokai üdvösnök mondották a javaslatot és sorra elfogadták. Váry Albert a *Soroksár—bajai csatorna* ügyét tette szóvá.

Az interpellációk során Sándor Pál ugyancsak Gömbös Gyula kecskeméti beszédével foglalkozott.

Bethlen István gróf miniszterelnök többek közt a következőket válaszolta:

— A Vitézi Rend a maga elhatározásaiban mindig szem előtt tartotta azt a tényt, hogy a *zsidóságnak bizonyos rétegei*

a forradalomban erősebben vettek részt, mint az ország többi polgárai. A zsidóellenes hangulat éppen ezért következett be. A Vitézi Rend tehát bizonyos pontig fázott attól, hogy azok sorából toborozza tagjait, akik a forradalmi törekvéseket szolgálták. A Vitézi Rend autonóm (önálló) terület, mely saját szempontjai szerint választja meg tagjait. Gömbös Gyula nyilatkozatát egyébként nem helyesli, mert ezzel elégtételt kíván szolgáltatni a hazafias zsidóságnak.

A Ház a miniszterelnök választát tudomásul vette.

A november hó 20-iki, csütörtöki ülésén tovább folytatták a *radvícek szabályozásának állami támogatásáról* szóló törvényjavaslat tárgyalását. Sokorópátkai Szabó István, Neppel Gyula, Éry Márton, Reischl Richárd, Szabó Sándor és Pintér László örömmel hozzájárultak a javaslatához.

Schandl Károly megállapította, hogy a *törvényjavaslat a legalkalmasabb arra, hogy a földmunkások mielőbb segítséghez jussanak*. Arra kéri a minisztert, hasson oda, hogy ötven százalékon felül is juttassanak állami segítséget a vízszabályozó társulatok részére.

A vita bezárása után Mayer János földművelésügyi miniszter válaszolt az elhangzott megjegyzésekre. Megállapította, hogy mérhetetlen nagyok azok a károk, amelyeket a patakok és egyéb vízfolyások okoznak évente, 450 ezer katasztrális hold területéről van szó, amelyen kockázatos a tesztük az árvícek a termelést és nagy mértékben megnövelik a munka eredményét. Ezeknek az árterületeknek a lecsapolása nem csupán a termelőterületeknek a biztosítása végett, hanem állattenyésztési szempontból is fontos. Azokon a károkon kívül ugyanis, melyeket az árvícek okoztak, például az 1926—27-i metelykóros időszakban 125.610 állat betegedett meg, melyből 8678 kényeszerégés alá is került. Ebben a metelykóros évadban kétmillió pengő meghaladó veszteség érte a dunántúli vidék gazdait. Ezeknek az állatjárványoknak egyetlen ellenszere a legelő lecsapolása és szárazzá tétele. Magyarországon a vízszabályozási munkálatok csak rövid multra tekintenek vissza s ebből is több, mint egy évtizedet elrabolt a világháború. Egy-

MEGJELENT!

Bacillusvadászok

PAUL DE KRUIF világszenzációs könyve.
Bevezetéssel ellátta ENTZ BÉLA, egyet. tanár

Számos képpel és műmelléklettel.

Érdekesebb minden regénynél, izgalmasabb minden detektívtörténetnél.

Ára füzve P 9.—

Félbörkötésben P 12.—

Kapható a könyvkereskedésekben és a kiadónál

GUTENBERG Könyvkiadóvállalat R.-T.

Budapest, IV., Eskü-ut 3. szám.

Két részletben is fizethető!

TESSÉK KIVÁGNI ÉS BEKÜLDENI

GUTENBERG KÖNYVKIADÓVÁLLALAT RT., Budapest, IV., Eskü-ut 3.

Megrendelem a **BACILLUSVADÁSZOK** című könyvet, füzve
félbörkötésben

Név: _____

Állás és foglalkozás: _____

Pontos cím: _____

(Nem kívánt rész törlendő!)

227

milliárd pengőt meghalad mégis az az összeg, amelyet Magyarország ezen a téren áldozott. A háború előtt a patakok és vízfolyások felügyeletét a vízjogi törvény a közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalta, a part karbantartására pedig a parti birtokosságot kötelezte. A törvény rendelkezéseit alig lehetett végrehajtani, éppen azért a felügyeletet most a kultur-mérnöki hivatalok hatáskörébe utalták. Ezután a vitában elhangzott beszédekre válaszul, megjegyezte, hogy a Marcal folyó szabályozásának céljaira 2 millió pengő van előirányozva, természetesen a pénzügyi lehetőségektől függ, hogy mikor tudjuk ezeket az összegeket az érdekelteknek biztosítani. Ami a földmunkások foglalkoztatását illeti, a maga részéről is rendkívül fontosnak tartja, hogy minél nagyobb összeget fordíthassanak erre a célra.

A Ház a miniszter élénk helyesléssel fogadott beszéde után a javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadta, majd áttértek az altszízi ellátásról szóló javaslat tárgyalására. A javaslat a honvédelem, vámügy, folyamügy és esendőrség kötelekben szolgáltatást teljesített tényleges állományu egyének köz- és magán-szolgálatban való elhelyezését biztosítja.

Fábián Béla a rokkantak és hadiözvegyek ügyét tette szóvá és kifogásolta, hogy a vitéségi érnek pótjait még ma is rendezetlenek. Nehézményezi, hogy a hadviseltek mindenütt hátrányos helyzetben vannak.

A november hó 21-iki, pénteki ülésen tovább folytatták az altszízi ellátásról szóló törvényjavaslat vitáját. Szilágyi Lajos arra kérte a honvédelmi minisztert, hogy foglalkozzék a vitéségi érempótjikkal. Hegymegi Kiss Pál a nemzeti függetlenség legfőbb sebének azt tartja, hogy még mindig nincs életbeléptetve az általános rétkötelezettség. Patacsi Dénes a vitéségi érmesek ellátását sürgette.

Ezután Gömbös Gyula honvédelmi miniszter állott fel szó-lásra és kijelentette, hogy amit Keeskeménten mint Gömbös Gyula mondott a Vitési Renddel kapcsolatban, fenntartja, mint miniszter azonban aláveti magát Bethlen István gróf miniszterelnök véleményének. A vitéségi érmek pótjait évi 7.600.000 pengő terhet jelentenek, az éremtulajdonosok legyenek tehát méltányosak az állam helyzetével szemben. Az arany vitéségi érmeseket tárt karokkal várja a hadsereg. Eddig 44 jelentkezett, akiket el is helyeztek. Reméli, hogy rá kerül a sor a többi vitéségi érmes ügyének rendezésére is. Végül hangsúlyozta, hogy a szoldos hadsereg rendszerével ebben az országban fel kell hagyni.

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.

A Ház november hó 22-én, szombaton és november hó 24-én, hétfőn nem tartott ülést.

A külügyi bizottság ülése.

A képviselőház külügyi bizottsága november hó 19-én ülést tartott, melyen Walko Lajos külügyminiszter ismertette a legtöbb külpolitikai eseményeket, elsősorban a népszövetségi ülésszak kiemelkedőbb mozzanatait. Hangsúlyozta, milyen kiváló szolgálatokat tett az országnak Apponyi Albert gróf azáltal, hogy a nemzetek fóruma előtt elsősorban tért ki a békeszerződéske revíziójának kérdésére. Előadása folyamán ráért a külügyminiszter azokra a gazdasági konferenciákra, amelyek az év februárja óta a közvélemény mindig fokozódó mértékben érdekelték. Beszámolója végén többek között kitért a magyar-csehszlovák kereskedelmi szerződés kérdésére és bejelentette, hogy e hó végén a két állam delegátusai Genfben megkezdik a tárgyalásokat.

Ezután Bethlen István gróf miniszterelnök nyilatkozott külföldi utjairól. Meleg hangon emlékezett meg a török-magyar baráti kapcsolatokról, amelyeknek kimélyítése érdekében utazott éppen a török nemzeti főnök alkalmából Ankarába. Rámutatott arra, hogy utazásának politikai jelentősége mellett a gazdasági érdekek fontosságát sem lehet szem elől téveszteni. Németországi utjára az adott alkalmat, hogy Curtius külügyminiszter már a házi konferencia idején meghívta. Az alkalmat örömmel ragadja meg, mert reméli, hogy látogatása a két állam közötti kapcsolatokat élénkebbé fogja tenni. Nem lehet szem elől téveszteni, hogy a gazdasági kapcsolatok kiépítésével szemben bizonyos nehézségek fennállanak. Németország a világválság folytán mezőgazdaságának olyan mérvű védelmét látta megkövetelni, amelyet Magyarország közigazgatása súlyosan megérett. Fokozatosan elő kell készíteni a talajt tehát olyan tárgyalásokra, amelyek mind a két állam érdekét kielégítik.

A vita során Apponyi Albert gróf igen nagy örömmel üdvözölte a miniszterelnök ankarai látogatását és nagy súlyt helyezett arra, hogy összeköttetésünk Törökországgal minél nagyobb

mérvben kifejlesztessenek. A legteljesebb mértékben helyesli, hogy végre sor került a miniszterelnök bertini látogatására is.

Az agrárblokk tudomásul vette a termelési segélyt.

A parlamenti agrárblokk végrehajtóbizottsága Somssich László gróf elnöklésével november hó 21-én ülést tartott. A végrehajtóbizottság a kormány által tervezett termelési segélyt vitatta meg. Többek hozzászólása után az a vélemény alakult ki, hogy a kampány közepén gyökeres orvoslásról nem lehet szó a válság megoldása érdekében, s így a végrehajtóbizottság, a kormány által életbeléptetett egyedül végrehajtható megoldási módot tudomásul vette. A felszólalók mindannyian méltányosnak mondták a kormánynak az a szándékát, hogy, ha már a bolettát a bértő kapta, a gazdasággyben a tulajdonos részesüljön.

87 millió pengő államkölcsonnt vettünk fel.

A fontkölcsonnélegre vonatkozó megállapodást az elmúlt héten Londonban aláírták. Ez a hír minden bizonnyal felfrissítően fog hatni a magyar gazdasági életre, amelynek valóban nem pusztán a világválsággal, hanem bizonyos önbizalmi krízissel is meg kell küzdenie. És ha az országba özőnlő új tőke jövetelének már a híre is javítja az itthoni légkört, annál inkább várható az, hogy az új tőkeerőnek az ország gazdasági életébe való bekapcsolódása nagyban hozzá fog járulni a gazdasági helyzet javulásához.

Különös elégtétellel kell, hogy eltöltse a magyar közéletet az a körülmény, hogy a mai súlyos európai hitelviszonyok közepette milyen kedvező feltételekkel kaptuk meg a kölcsönöket. Rendkívül figyelemre méltó az a körülmény is, hogy Magyarország minden külön kikötés nélkül jutott e hitelhez. A nyolcvanhét millió pengőit kitevő kölcsön felhasználásáról az országgyűlés fog dönteni, még pedig előreláthatóan olyan értelemben, hogy az produktív beruházásokra szolgáljon.

A felsőház ülése.

A felsőház november hó 22-én tartotta első ülését az ősz időszejében. Különböző elnöki jelentések után elfogadták a vármegyei kölcsönkötvények óvadékképességéről szóló javaslatot, majd áttértek az építkezések előmozdításáról szóló javaslat tárgyalására, melyhez elsőnek Teleszky János jutott hozzá. Őszinte szerenese kívánatait fejezi ki a pénzügyminiszternek az államkölcsonért. A mostani kölcsön felvétele értékes bizonyosága annak, hogy a nyugati államok Magyarország gazdasági életét jobbnak tartják, mint idehaza egyes részmadarak. A magyar mezőgazdaság helyzetén, ha változtatni akarunk, akkor olyan helyzetet kell teremteni, hogy a magyar mezőgazdasági tömegeknek a tengerentúli államok versenyével szemben a külföldön kedvezőbb rámtételek mellett versenyez-hessenek. Ha olyan gazdasági helyzetet tudunk teremteni, mondotta Teleszky, mely a magyar mezőgazdaságnak annyimérvű előnyöket biztosít, habozás nélkül vállalom a felelősséget azért, hogy a magyar ipar ettől nehéz helyzetbe kerül. A magyar ipar akkor majd igyekszik boldogulni, ahogy tud, mert elvégre a közösség érdekét kell tekintetbe venni és ebből a szempontból a mezőgazdasági tömegeknek jó értékesítése a legfontosabb feladat. Amit a mezőgazdaság veszít, azt nyeri valaki. Hogy ki, azt nem tudom. Ugy látszik, nagyon sokan nyerik és a nyereség nagyon elaprózódik, tehát annál nehezebb a belső kiegyenlítés. A mai viszonyok között legfontosabbnak tartom, hogy a bizalom gazdasági helyzetünk javulását iránt ne csökkenjen és én, akit sokszor kishitűséggel vádoltak, mondom most, hogy nem látok okot semmiféle kétségbeesésre.

Teleszky János felszólalására Wekerle Sándor pénzügyminiszter válaszolt. Örült annak, hogy éppen Teleszky jelentette ki, hogy nincs ok a kétségbeesésre, ezt azonban ma mindenkinek hangsúlyozni kell. Végül bejelenté, hogy a külföldi kölcsönt csak hasznos beruházásokra lehet fordítani, de a munkanélküliség szempontjából ma egyes vidéki helyeken olyan beruházásokat kell eszközölni, melyeket nyugodtabb körülmények között talán nem is tartandnk elsőrendű fontosságnak.

A felsőház ezután általánosságban és részleteiben is elfogadta a javaslatot, majd elfogadták hozzászólás nélkül a bírói képesítési pótlékról és a felsőházi törvény módosításáról szóló javaslatokat is.

Az állam pénzügyi helyzete.

A pénzügyminiszter az elmúlt héten tette közzé az új költségvetési év harmadik hónapjáról, szeptemberről szóló jelentését. A jelentés szerint az első három hónap — július, augusztus és szeptember — bevételei 200,7 millió pengőre ruagnak, vagyis 12,7 millióval alatta maradnak az előirányzott 213,4 millió pengőnek. A múlt költségvetési év azonos időszakában a bevételek 223,6 millió pengőt tettek. A forgalmiadók hozama 6,2 millió pengővel alatta maradt az előirányzatnak s csak 18 millió pengő volt. A vámjüvedéknél a 20,8 millió pengős bevétel 3,3 millióval kevesebb az előirányzatnál. A dohányjüvedék bevételei 36 millió pengőt tesznek, de ez az összeg is 2,7 millióval kisebb, mint amennyire az előirányzatnak s csak 18 millióval kevesebb az előirányzatnál. A dohányjüvedék bevételei 36 millió pengőt tesznek, de ez az összeg is 2,7 millióval kisebb, mint amennyire az előirányzatnak s csak 18 millióval kevesebb az előirányzatnál. A dohányjüvedék bevételei 36 millió pengőt tesznek, de ez az összeg is 2,7 millióval kisebb, mint amennyire az előirányzatnak s csak 18 millióval kevesebb az előirányzatnál. A dohányjüvedék bevételei 36 millió pengőt tesznek, de ez az összeg is 2,7 millióval kisebb, mint amennyire az előirányzatnak s csak 18 millióval kevesebb az előirányzatnál.

A győri mezőgazdasági kamara közgyűlése.

A Felsődnánanti Mezőgazdasági Kamara (Győr) november hó 22-én tartotta rendes őszi közgyűlését. Az elnök Klauzál Károly gróf a gabonaértékesítés nehézségeiről szólva, kétségtelennek mondotta, hogy a boletta bevezetésével a gazdák három pengővel többet kapnak búzájukért és az újabb két-pengős termelési segély is ezt a célt szolgálja. Mivel világválságról van szó, a buzakérdés gyökeresen esakis az egyes világrészek összefogásával oldható meg. A fogyasztóképeséget az iparral szemben csak olyan módon lehet biztosítani, ha az ipar árnérséklő politikájával a fogyasztási képességet helyreállítja. A mezőgazdaságban egységes szervezetre és megfizeltet munkára van szükség, mert tulajdonképpen itt nem is válságról van szó, amely, ha a csúcspontot eléri, megkezdődik a javulás. *hanem olyan kedvezőtlen állapotokról, amely valószínűleg hosszabb ideig fog még tartani.* Arra kell törekednünk tehát, hogy ezt az állapotot elviselhetővé tegyük. Végül örömmel állapította meg, hogy Olaszországgal való viszonyunknak gazdasági téren is megvannak a jó eredményei. *Olaszországba irányuló kivitelnk állandóan emelkedik.*

Ezután Ormándy János gazdasági főtanácsos az igazatdó jelentést ismertette. Vázolta a kamarának a jövőben követendő törekvéseit, amelyek elsősorban a termelés olesőbbátételére és a minőség fokozására irányulnak.

A közgyűlés ezután letárgyalta a napirendet.

Apponyi Albert gróf az Ottó-mise után, a Szent István-Bazilika lépcsői előtt.

Mindenki tudja,

hogy őt világrészben
elismert

Ingyen 60
oldalal fős-
árjegyzék.

MEINEL & HEROLD

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19.

Fióküzlet:
Budapest,
VII, Erzsébet
körút 29.
Royal Or-
feum mellett

Ítélelfidő Európaszerte.

Az enyhe őszi időjárás november utolsó hetében valósa-
gos ítélelfidő váltotta fel egész Európában. Orkán söpörte végig
az országokat, amely sok helyen nagy pusztítást okozott. *Bu-
dapesten* november hó 23-án a szélvész cserepeket sodort le a
házakról, fákat tört ki és hatalmas jégsötét zudított a fővá-
rosra. *Salgótarjánban* a vihar több helyen eltepte a távbeszélő-
vonalakat; *Vácott* az orkán felszakította a székesegyház tetej-
ét, amelynek egy darabját letépte és az utcára sodorta. *Szen-
tesen* a vihar két fiatal lányt elsodort és súlyosan megsebesi-
tette. *Gátér* községben az egyik szélmalom vitorlája rázuhant
Kádár Istvánnéra, aki *sérülésébe bechalt*. *Farkas* Antal
tizenöt éves kislíu lábát törte a viharban. — Ausztriában sok
súlyos szerencsétlenséget okozott a viharos időjárás: *Bécsben*
kei halottja, ötvenhat súlyos sebesültje és több, mint kétszáz
könnyebben sebesült áldozata volt az orkánnak. — Német-
országban is nagy pusztítást végzett a vihar, amely az *ulmi*
székesegyház tornyát erősen megrongálta s *Koblenzben* a
Rajna áradással fenyegeti a környéket. — Belgiából, Hol-
landiából és Angliából is súlyos károkat jelentettek, Francia-
országban, *Rouen* kikötőjében a viharban leszakadt egy
emelődaru, amely két munkást agyonütött. — Nemesak nálunk
és nyugaton, de a Balkánon is viharos fordult az időjárás;
november hó 23-án az orkán Belgrád közelében *egy hajót ki-
dobott a partra*. A Meteorológiai Intézet jelentése szerint no-
vember hó 23-án az eddig ismert legerősebb szárazföldi vihar
pusztított hazánkban.

Ünnepségek Ottó királyi herceg születésnapján.

Ottó királyi herceg tizennyolcadik születésnapja alkalmá-
ból november hó 20-án Budapesten a Vigadóban díszgyűlés
volt. A díszgyűlés előtt a Szent István Bazilikában háladáó
istentisztelet tartottak, amelyet *Mikes* János gróf szombat-
helyi megyéspüspök mondott. Az ünnepi szentmisén *Wolkenberg*
Alajos egyetemi tanár mondotta a szentbeszédet. — A *Magyar*
Nők és Magyar Férjak Szentkorona Szövetsége november hó
20-án este rendezte díszgyűlését a Vigadóban, amelynek me-
nyitóját *Apponyi* Albert gróf mondotta. Az ünnepi szónok *Szte-
rényi* József báró volt, aki hosszabb beszédben méltatta a le-
gitimizmus álláspontját. A szónok beszéde közben a karzaton
és a hátsó sorokban elhelyezkedett fiatal emberek zajongással,
fiútyúlással és bízhombák dobásával próbáltak zavart kelteni.
A rendőrség azonban a rendezőket eltávolította. A rendőr-
ség a zajongók közül husz egyetemi hallgatót előállított, akik
ellen botrányközöss címén megindult az eljárás. *Szerényi* Jó-
zsef báró ünnepi beszéde után *Odescalchi* Károlyné hercegnő,
Andrássy Klára grófnő, *Baranyay* Jusztin dr. egyetemi tanár,
Bajza József egyetemi tanár, *Haller* István volt miniszter és
Meszes Ferenc kispapja szólaltak fel. Az ünnepély záróbeszé-
dét *Apponyi* Albert gróf mondotta, akit a közönség zajos ün-
neplésben részesített. A vigadói ünnepség után a Szent Gellért-
szállóban ünnepi vacsora volt, amelyen közel ötszázan vettek
részt. A vacsora végén az egyetlen felkészítőt *Apponyi* Albert
gróf mondotta, akinek beszédét az egybegyűlt vendégek állva
hallgatták végig. — Ottó királyi herceg nagykorúsága alkalmá-
ból *Steenockerzeelben*, a királyi család jelenlegi tartózkodási
helyén, családi ünnepség volt, amelyen számos előkelőség je-
lent meg.

Ötvenezer pár olcsó bakancsot osztat szét a kormány.

A kormány — mint értesülünk — ötvenezer párra szóló olcsó bakancs-akciót határozott el. Ebből az ötvenezer párból egyelőre a Hangya rendelne meg öt-hatezer párt a mechanikai cipőgyáraknál, résztvehet azonban az akcióban minden cipőkereskedő is, aki a mechanikai cipőgyáraknál ezekből az olcsó bakancsokból rendel, a mechanikai cipőgyáraknak viszont mindenkit ki kell szolgáltatnia a tervezett ötvenezer pár keretén belül.

A bakancsok, amelyeknek felső bőre fekete, zsiros, hasszélből, a talp nyaktalpából készül, teljesen „spaltmentesek” lesznek. A kicsinybeni eladás árai a következők: férfibakancs 40—46 számig 9.80 pengő, fiubakancs 36—39 számig 8.20, gyermekcipő 35—37 számig 7.10

pengő, női füzőcipő 36—42 számig 9.20 pengő. A cipőgyáraktól a készbőrt ezekhez az olcsó lábbelikhez a következő árakon kapják: fekete, zsiros felsőbőr 3.86 pengő, nyaktalp 2.52 pengő, kéreghasszél 2.76 pengő. Ezeket a bőröket a bőrgyárakban a kormány lebélyegezteti és csak ilyen bélyegzéssel ellátott áru használható fel az akciólábbelihez. Ezekért a bőrökért a bőrgyárak teljes felelősséggel tartoznak.

Az akcióban valamennyi nagyobb bőrgyár részeseedik. Az akcióval a minisztérium igen gyors tempóban foglalkozik, mert félt, hogy egyébként a munkásságnak lábbelivel való ellátása elkésik.

A soroksár-bajai csatorna adósainak válságos helyzete.

Kunszentmiklós, november hó.

A Soroksár-bajai csatorna ügye újra kísért. Olyan, mint a hazajáró szellem. Nyugtalanítja, lázassá teszi ezt a 123.000 katasztrális hold vidékét, amelyet meg akartak váltani a vad víztől, hogy jó termő, élő föld legyen.

A csatornájáruék ügye még mindig nem jutott előre, bár a lakosság megélhetése és gazdasági biztonsága függ tőle.

A Vasárnap május hó 25-iki számában megirtuk azt a rettenetes csapást, amely lassanként tönkre teszi az Alföld öslakosságának egy tekintélyes részét. Felvettük a harcot a magyar kisgazdák százezrei nevében, mert ha erőlyes intézkedés nem segít rajtuk, úgy csakhamar úgy járnak, mint a földjük: holt része lesznek a nemzet testének.

Most újra megírjuk és felhívjuk az illetékesek figyelmét, annál is inkább, mert Váry Albert képviselő a csatorna adósainak lelkes védelmezője, szóvátette a parlamentben az ártéri járulékok behajtásának felfüggesztését.

De menjünk szép sorjába. A dunavölgyi csatornát 1914-ben kezdték építeni, 324 km. hosszú mellécsatornával együtt. Maga a csatorna 123.000 katasztrális holdat ölel fel, ahol 9000 kisgazda dolgozik és él a földeken. Eleinte a gazdák és a csatornaérdekeltek építette. Amikor elfogyott a pénz, az 1925. évi IV. t.-c. alapján a kormány 5.700.000 aranykoronát bocsátott a gazdák rendelkezésére, a Népszövetség rövidléjárata kölcsönéből. A kölcsön öt egyenlő részletben 15 év alatt törlesztendő. A befektetett tőke 11.218 százalékával.

A csatorna Rohringer Sándor műegyetemi tanár tervei alapján elkészült. Nem kutatjuk a dolog műszaki részét, csak a bajba jutott kisembereken akarunk segíteni. Azóta a földekről lement a víz, de sok helyen vele együtt elpusztult a nádas, a káka és a hal is, ami főjövédelme volt a vidéknek. A nemesített földek legtöbbször hideg csapó föld, amelyben megfagy a mag. A földeket nem lehet szántani, mert kibuggyan a víz. Alig üti ki rajta a fű a fejét. Még a birka is megdöglik rajta a gazdák szerint.

A nagy ártéri adó nagyon nyomja az embereket. És ez nagyon súlyos, mert szántóföld után holdanként 9 pengő, vak szik után 3.45 pengő, szikes legelő után 6.90 pengőt tesz ki. Hogy milyen teher, elég rámutatni arra, hogy a Marsó-telepek 97 hold földadója 3.49 pengő, ártéri adója pedig 891.62 pengő.

A felvett 5.700.000 aranykorona visszafizetése az idei augusztusra esett. És itt van a baj főfészke. A nehéz gazdasági válság amegy is megingatta a gazdatársadalom helyzetét. Nincs jövedelme. A mezőgazdasági termelvényeknek nincs ára. És most jön még a rossz termés mellett az ártéri járulék fizetésének az ideje is. A bajba jutott

gazdák gyüleseztek, küldöttséget jártak. Igéretet is kaptak. Eleget, ez azonban nem segít rajtuk.

Nemrégiben, a sok kilincselés után, kijött egy bizottság is, amely javaslatot tett az adó elengedésére. Ugy tudjuk, a törlés átment a pénzügyminisztériumban, azonban a valóság az, hogy már ismét szőlítgatják a gazdákat a végrehajtók az ártéri járulék lefizetésére.

Van olyan gazda, akinek 200 hold földjéből élő föld csak negyven hold, ezen él hattagu családjával és a tavalyi 300 pengő adó helyett az idén már 1600 pengőt fizetett. Eddig még csak birta, mert eladta a jószágot. De most már ez sincs. Így sem adót fizetni, sem pedig földjét művelni nem tudja. A baj ott van, hogy a földek osztályozása helytelen és sérelmes. Mert 122.314 hold összes ártéri területből, csupán 33.000 katasztrális holdra lesz valami könnyítés, olyformán, hogy az 5926 hold I. osztályba sorozott és a 21.920 hold II. osztályba, valamint a Kolontó és Kurjántó III. osztályba sorozott területekből 5124 katasztrális hold tulajdonosai ártéri járulékot nem fizetnek, hanem csak fenntartási költségekkel lesznek megterhelve.

A valóság pedig az, hogy nem 33.000 katasztrális hold nem terem, hanem 78.000. A kunszentmiklósiak már a csatorna létesítése előtt számtalanszor rámutattak arra — legutoljára 1927 március 11-én — hogy a csatornájáruék ez a gazdaközönség, mely csak 5597 hold szántóval rendelkezik, nem tudja majd fizetni. De rámutattak arra is, hogy a csatornával mentesített ártérből több termőterület, mint 5000 hold, nem várható.

Az élet tehát beigazolta, hogy a gazdák becslése volt a helyes. Éppen azért azt kéri most is, hogy az osztályozást maguk a kijelölt gazdák végezzék el a községi vezetőséggel együtt, amely alapja legyen az ártéri járulék elengedésének. Ezt vizsgálják felül most a hivatalos közegek. De jöjjön a beigért mentesítés, mert a végrehajtók már lefoglalják a jószágot is.

A megígért miniszteri rendelet kiadását kéri és várják a gazdák, amely szerint amelyik föld nem terem, az nem is fizet ártéri járulékot, csak csatornafenntartási költséget. Mert a fizetési kötelezettségnek a múlt évben is csak úgy tudtak eleget tenni a gazdák, hogy bankkölcsönöket vettek fel. De megszynli a mostoha helyzetet a községek háztartása is mindaddig, míg az egyenes adó az ártéri járuléktól nincs elválasztva, mert az ártéri járuléknak egységes adókezelésben való meghagyása Kunszentmiklós községet csödbe fogja kergetni. A község adóssága 424.000 pengő, amelyből minden eszköz felhasználásával 226.000 pengőnél többet nem lehetett behajtani, amiből arányosan alig jut a község háztartásába valami.

Tanácsos volna tehát, hogy az ártéri járulék 1930-ra.

visszamenőleg vétessék ki az egységes kezelés alól. Ha ez az állapot még három esztendeig így tart, Kunszentmiklós teljesen tönkre megy.

Ma már ott vannak, hogy a vagyonszállítási fedezetből juttatott 741 hold legelőt is vissza akarja adni a község, mert a juttatott terület a maga egészében ártér és így ártéri járulékkal van sújtva.

Egy kis számadás mindjárt igazolja, a község eljárásának helyességét; 741 hold legelő ideiglenes vételára 108.629 pengő, 5,4 százalékos, 52 évre szóló részlettel. Kiadás, a legelőre törlesztés, ártéri járulék, földadó, egyéb adók és pótdadók, fenntartási költségek 14.218 pengő; míg bevétel 340 marha után évi 1 mm. rozs fűbérben à 8 pengő, összesen 2720 pengő. Marad évi fedezetlen kiadás 11.498 pengő, amelyről az a község véleménye, ha a vételár és közterhek nem csökkentetnek, a község — az egyébként szükséges legelőt — nem tarthatja meg. Még oldalakon át lehetne folytatni a csatorna adósainak nagy baját, amely országos baj, országos ügy, mert ha egy vidék 27.000 holdja teljesen terméketlen és lakosai indokolatlan járulékokat fizetnek, ez nem kunszentmiklói, hanem országos érdek.

Mert az állam nem kívánhatja, hogy népe tönkre menjen. Éppen azért függesszék fel a járulékok végrehajtását, a fizetés határidejét pedig tolják ki ötven esztendőre. A nem termő ártéri területen mindenféle járulék, még csatornafenntartási költség alól is mentesítve legyenek.

Ezt várják ma a csatorna sebesültjei bizalommal az illetékes tényezőktől. Cselekedjenek tehát gyorsan és hatékonyan, mert nincs idő a késlekedésre.

Szekeres László.

MEZŐGAZDASÁG

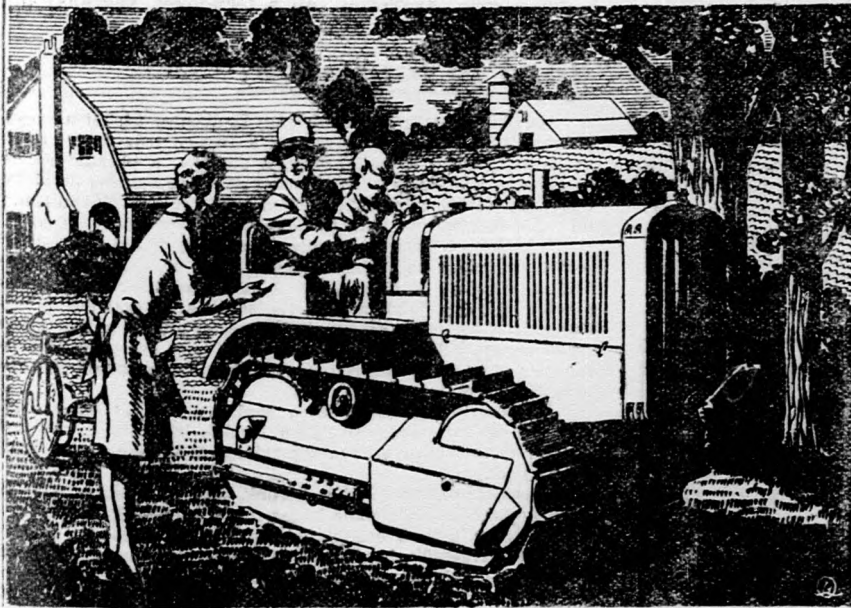
ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A kérődzők felfuvódása.

Ahogy a levelek sárgulása és mezők árvalása hirdeti nekünk a tél közelségét, azonképen megfogytokzik a rét és legelő füve, dér ösziti meg a szántóföldek kései takarmánynövényeit, a legelő állat pedig lassan istállóba szorul s megsaporodik az etetés miatt a gazda amugy is tengernyi gondja. A nehéz napok takarékoságra, olcsó takarmányozásra készítetik s bizony megeteti igen gyakran azt, ami ilyenkor épen kezeügyébe esik: a répa, burgonyahulladékot, harmat-, dérboritotta, megázott, vagy fagyos takarmányt. Zörög a csalamádé is a fagytól, de hát kár volna veszni hagyni. Rövidülnek a napok, hűvös, harmatos legelőre kerülnek az állatok és hideg őszi szelekkel dacolva igyekezzenek megkeresni a táplálékot. Mohón esnek neki az új és izletes takarmányoknak, melyet a legelő megfogytokzott fűvének pótlására otthon kapnak. A hulladéktakarmányok fel-etetése helyes és különösen manapság szükséges, a baj azonban ott van, hogy a gazda nem tudja, vagy nem gondol rá, hogy épen az ilyen szokatlan takarmányozás folytán lépnek fel az emésztőszervi megbetegedések, amelyek a kérődzőkben leginkább felfuvódás formájában szoktak jelentkezni. A felfuvódás mindenféle ismert s az okai sokfélék lehetnek, de gondosan kutatva az okot, rendszerint megtaláljuk azt a helytelen takarmányozásban. Mert nemcsak az ember, hanem az állat

GAZDAGYEREK VASÁRNAPJA

**Ezt a tankot minden gyermek elvezeti,
mert kezelése a legkönnyebb és kormányzása
a legbiztosabb. Minden uton biztosan jár.**

Az amerikai

CATERPILLAR
REG. U.S. PAT. OFF.
TRACTOR

**szánt, csépel,
vet és arat,
minden földmunkát el-
végez és minden rossz
talajon gazdaságos.**

Képes prospektus kapható:

STEYR MŰVEK RT.
BUDAPEST, VI., Lehel-u. 25.

is megérez minden takarmányváltozást és épen azért gyakoriak az emésztőszervi megbetegedések a tavasz és ősz folyamán, mert ilyenkor van hirtelen átmenet a takarmányozásban. Ezzel már gondolhatjuk is, melyek lesznek azok a takarmányok, amelyek etetésével vigyáznunk kell. Így nagyon könnyen felfuvódást okozhatnak, amint azt már részben fentebb is említettem, a harmat-, dörborította, megázott, vagy fagyos takarmánynövények, a kora reggeli, vagy esti órákban, hűvös, nedves időben való legeltetés, a mohó evés, a káposzta- és répa-levelek, a buja, fiatal gabonavetés, legelés a szél ellenében, a tarlón kicsirázott kalászkok. Ősszel az esős idők és nehezen járható utak miatt a gazda sokszor több napra való takarmányt hoz be a mezőről, amely harmad-negyednapra megfönyhad, vagy fölmelegszik és szintén felfuvódást okozhat. A szántón termelt takarmánynövények közül legveszedelmesebbek a lóhere, lucerna, baltacím, bükköny, borsó, lencse, hajdina. De előállhat felfuvódás akkor is, ha az állat mérges növényeket eszik, amelyek közül legismertebbek a bürök, dohány, hunyorpipacs, stb. Persze más okai is lehetnek a felfuvódásnak, de ezek a leggyakoribbak.

A betegséget igen könnyű felismerni s aki egyszer már látott felfuvódott szarvasmarhát, az biztos nem felejtje el. A szarvasmarha nyugtalanodik, hátát felpusztatja, a horpasz kitelik és súlyosabb esetekben a baloldali horpasz tetejével a gerinc éle fölé emelkedik. Időnként gázokat bőfög fel az állat s esetleg hány. Az állat ijedt tekintetű s izzad. A betegség igen hamar bekövetkezhetik s pár óra alatt elhullásra vezethet.

Néha a betegség magától megszűnik, ha az állat a bőfögés folytán el tudja távoztatni a bendőjében felhalmozott gázokat. Hogy a bőfögést kiváltásák, az állat elejét magasabbra állítják (ládára, teknőre, ajtószárnyra, stb., legelőn az árok, vagy gödör partjára.) Majd a bendőt masszálják és hidegvizel öntözik, hogy segítsenek a gyomornak az összehuzódásában. Egy másik ember a marha nyelvét huzogatja, majd pedig a torkát ingerli oly módon, hogy ostornyelet, kátrányos szalma-kötelet, vagy más ingerlő dolgot dugdos időnként óvatosan az állat torkába. Ha ezek az eljárások nem vezetnek sikerre és az állat közeli elhullásától kellene tartanunk, legokosabb lesz az állatot megszurcsapolni. Mint azt már elmondtam, a betegség hirtelen lép fel, úgyhogy bizony mire az állatorvos odaérne, sok állat elhullhatna. Azért állatorvossal nem rendelkező falukban ajánlatos a közbirtokosságnak beszerezni ilyen szurcsapot, mert bizony nagy kár'esne, ha a drágán vásárolt községi tenyészbika akár véletlen, akár a tudatlan pásztor folytán eldöglene. Még meg se lehetne venni rajta, de nem is volna emberséges dolog. A szurcsappal való dolgozást írásból megtanítani nem lehet. Rendszerint minden nagyobb faluban van olyan ember, aki érti ezt a gyógyítási módot s ha elegendő tapasztalata van benne, akkor sikerrel is járhat a beavatkozás. A pásztorokat, ápolókat pedig ki kell oktatni, hogy mire vigyázzanak s mit kerüljenek a legeltetés, vagy az istállóban való etetés folyamán.

Szalmatrágyázási eredmények homokon.

A szalmatrágyázást homoktalajon eddig jóformán teljesen figyelmen kívül hagytuk, avagy csak itt-ott, rendszertelenül alkalmaztuk, holott — miként az újabb kísérletek bizonyítják — a szalmatrágyázásnak nagyon nagy jelentősége van a homokon és segélyével a legrosszabb homokból is rövidesen jó termőtalajt lehet csinálni.

Báji Patay József gombai (Pest vm.) gazdaságában, 1926-ban, 17 kat. hold dombos birkafelelőt törtek fel, amelynek talaja száraz, sárga homok volt, amelyen már júniusban se talált birka legelőt. Ugyanaz év őszén minden trágya nélkül rozsozt vetettek bele, amely kat. holdanként 450 kg. termést adott. 1927 nyarán ugyanez a talaj 15 mm rozsszalmával és 60 kg mézsnitrogénnel lett trágyázva, ismét rozssal lett bevetve, s a következő évben 580 kg szemtermést adott, s most már embermagasságu szalmát. Aratás után megint 10 mm szalma és 60 kg mézsnitrogén trágyát kapott, s harmadszor is rozso lett bele vetve, amely most már 980 kg termést adott. A mézsnitrogénnel kombinált szalmatrágyázás tehát két év alatt több, mint kétszeresére emelte a termést, s az előbb értéket alig képviselő legelőt értékes termőtalajjává alakította át. Tengeriszár alászántásával is kísérleteztek a mult évben, s úgy látszik, hogy ezzel is hasonló eredményeket lehet elérni.

Ifj. Palásthy Péter balota-pusztai (Kiskunhalas) kisgazdaságában hasonlóképpen lett bevezetve a szalmatrágyázás, amely annyira megjavította három év alatt a sivár, eddig csak kutyatejet termő dombos birka-járását, hogy míg 1927-ben a rozso homok kat. holdanként csak 3 mm rozsozt, vagy 12 mm burgonyát termelt, addig két évi szalmatrágyázás után 6 mm rozsozt, a burgonyatermés pedig 100 kg mézsnitrogén, 100 kg szuperfoszfát és 100 kg kálics adagolásával 70 méter-mázsára emelkedett holdanként. Egyik-másik rozso homoktalaján pedig szalmatrágya, 100 kg szuperfoszfát, 50 kg mézsnitrogén és 50 kg káli után 120 kg homoki borsó zöldhozamot értek el.

A kecskeméti Mezőgazdasági Kamara fülöpszállási kísérleti gazdaságában pedig még a fentieknél is jobb eredmények értek el, ami azt bizonyítja, hogy különösen homokon kétszeres terméseket lehet elérni a leggyegyszerűbb eszközökkel, csak éppen érteni kell hozzá, s erős akarattal kell a teendőket végrehajtani.

Apró jó tanácsok.

Kertünkben még az ősszel trágyázzuk meg azokat az agyátsokat, amelyekbe a jövő tavasszal a frissen trágyázott talajt kedvelő káposzta- és salátafélék, a paprika, a paradicsom, a kókabok termésűek, valamint a zeller és a pár hagyma kerülnek. Ugy ezt a földet, mint a kert egész területét a növényhulladéktól való megtisztítás után mielőbb darabosan fel kell ásni.

A méhesben gondunk legyen arra, hogy a téli szállást kereső éger tanyát ne verhesen, mert ha a méhklásokba égér jut, ez a méhet és viaszt kiszedi, másrészt állandó mászkálásával a méheket folytonosan nyugtalanítja. A családok betelelése után a méhesben és annak környékén mindig a legnagyobb csend legyen. Ellenkező esetben az egy fűrtbe összeszorult, mozdulatlan méhesalád megreritve szétbomlik, megfázik és így nem ritkán el is pusztul.

Ha rosszfajtájú tőkénket a jövő tavasszal át akarjuk ojtani, az ojtógallyakat, mielőtt a levelek lehullottak, meg kell szedni; eltartásukra a tavaszig mérsékelt hófoku helyről gondoskodjunk.

Ha záptojásszagúvá lett a borunk, akkor állítsunk egy jól szellőztethető helyiségünkbe kádát. Ebbe bocásunk bele a romlott bort, majd 2-3 óránkint falapáttal kevergessük, nyírfa-seprővel veregessük, hogy minél jobban érintkezessék a tiszta levegővel. Így 2-3 nap múlva a bor teljesen elveszti kellemetlen szagát. Ennek eltételével öntsük vissza egy feltétlenül tiszta, de semmiesetre se kénezett hordóba. (Szálthi A.)

Baromfitömőkészüléket

már 7.20 fillérért kaphat frankó szállítva és egy perc alatt tömhet libát fulladásmentesen

Kényelmes munka és nem törli jószágát.
Kérje az egyes számu árjegyzéket.

Cim: Kugler Sándor, Makó

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

A pesterzsébeti hitelszövetkezet egy esztendő jövedelmét jótékony célra adta.

A Pesterzsébeti Hitelszövetkezet, mint az OKH tagja, november hó 16-án ünnepelte fennállásának harmincéves jubileumát. Az intézmény a jubiláris év teljes jövedelmét jótékony célra adta. Nagybányai vitéz Horthy Miklósné inségakciójára nagyobb összeget adományozott a szövetkezet, 103 szegény gyermeket teljesen felruházott, 200 munkanélkülinek négy hónapra át történő ebéddel és kenyérral való ellátását vállalta, valamint négyezer pengőt különféle jótékonyági és erkölcsi intézményeknek ajánlott fel.

Viszsaesett a gyümölcspálinkatermelés.

A gyümölcspálinkatermelés októberben 1700 hektoliter volt, az előző év októberének 5077 hektoliteres termelésével szemben. Igy tehát az idei októberi eredmény 3377 hektoliter csökkenést mutat. Ez év szeptember 1-től október 31-ig a termelési adó alá eső szeszfordék összesen 2900 hektoliter gyümölcspálinkát termelt, míg az előző év ugyanezen időszakában a termelés eredménye 7574 hektoliter volt. Igy tehát a szesztermelési év első két hónapjának eredménye az előző év ugyanezen időszakával szemben 4674 hektoliter csökkenést mutat.

Szabad házalni az akciószövetkekkel.

A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy az ugynevezett akciószöveteket házalók is árusíthatják. A házaló ezeket az olcsó szöveteket csak a rendelkezlen megjelölt eladási árrért árusíthatja s a *verőtől ezen az áron felül csupán a kétszázalékos forgalmi adót követelheti.* A belföldön gyártott akciószövetek öt fajtában, egy-egy fajtában azonos minőségben, de különböző színekben kerülnek forgalomba, eladási áruk pedig a fogyasztók részére méterenként: kammarn 9.—, bekecs-szövet 8,60, lóden 7,40, strux 2,50, zeug 1,75 pengő és a fenti árakhoz két százalék forgalmi adó számítható fel.

Alföldi telepések Tolnamegyében.

Zichy Rafael gróf a Felsőíreg községhez tartozó, kétezer hold kiterjedésű Muth-pusztát vagyonváltásgépp az Országos Földbirtokrendező Bíróság rendelkezésére bocsátotta. Minthogy Tolnamegyei igénylő nem akadt kellő számban, a Földbirtokrendező Bíróság az alföldi földéhség enyhítésére fordította a birtokot, s azt 10—50 holdas parcellákban jászárokszállási lakosoknak osztotta ki. *Eddig ötven család érkezett meg, s egyelőre a környékbeli falvakban helyezkedett el.* A tavasszal újabb 50 család érkezik. Akkor megkezdődik az építkezés és a jövő ősszel már állani fog Tolna megyében az alföldi telepések községe. A kormány olcsó vetőmaggal, tenyészállatokkal és háromfival segíti az új települőket.

A gazdható programja.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgyűlésével kapcsolatosan december hó 9-től 15-ig terjedő időben rendezti a gazdható, melynek során az alábbi gyűlések és gazdasági előadások lesznek: December hó 9-én a Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesületének közgyűlése. December 10-én az OMGE elnöki tanácsának gyűlése, december 11-én az OMGE igazgatóválasztmányának gyűlése. December 11-én a közzgazdasági szakosztály gyűlése. December 12-én a Szántóteptulajdonosok Országos Szövetségének nagygyűlése. Weiser István dr. és Reichenbach Béla dr. előadása. December 13-án Kerpely Kálmán dr. előadása és az állattenyésztési szakosztály vitái. December 14-én az OMGE rendes közgyűlése. December 15-én a telgzazdasági bizottság gyűlése.

Bucsuszentlászó — község. Bucsuszentlászó híres zalai bucusfűrőhely, amely már évszázadok óta lakott terület, mindelőzdelig nem volt község, mert nem volt határa és így más községek területén épült. Ezt a visszas állapotot most szüntette meg a belügyminiszter és kétszázholdas határt juttatott Bucsuszentlászónak a három szomszédos község területéből, míattal Bucsuszentlászó rendes községgé lett. A határ átcsatolásával kapcsolatos munkálatok megindultak.

Kitüntetett képviselők. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Petrovác Gyula és Tankovics János országgyűlési képviselőknek a közélet terén szerzett érdemeinek elismerésül a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet adományozta.

Zichy Nándor gróf szobra Budapesten

a Scitovszky-téren, melyet a magyar katolikus társadalom emelt örökemlékü vezére születésének százszázadéves évfordulója alkalmából.

Balogh Gyula meghalt. Balogh Gyula, a Faluszövetség volt igazgatója, aki ez év tavaszán vált meg a Szövetségben viselt állásától, november hó 23-án, vasárnap délelőtt, negyvennyolc éves korában elhunyt. Balogh Gyula már hosszú idő óta betegeskedett, súlyos üzleti fájdalmak kínozták és közel két esztendeje orvosi kezelés s ápolás alatt állott. A legutóbbi hetekben torokgyulladást kapott, a fertőző anyag a szívére húzódott és most bekövetkezett halálát szivburokgyulladás okozta. Balogh Gyula közel egy évtizede állott a Faluszövetség szolgálatában, a Szövetség szervezési osztályának élén és a fiókszövetségek megalakítása legnagyobb részét az ő nevéhez fűződik. Megnyerő modora, kitűnő szónoki készsége, a falusi nép iránt táplált őszinte vonzalma, továbbá a falvak nagy és kis kérdéseiben való tájékozottsága, lelkes ügy szeretete és küzdőképessége: ezek voltak azok az értékek, melyek révén országsszerte általános népszerűséget és megbecsülést szerzett személyének és nevének. A falusi népe őszinte barátját, a faluszövetségi gondolat pedig értékes harcosát vesztette el benne. Balogh Gyulát igaz, mély és nagy részvét mellett temették el november hó 25-én, kedden, a budapesti Kerepesi-uti temetőben.

Melegen ünnepelték képviselőjüket a szeghalmiak. A szeghalmi választókerület közönsége meleg ünnepelésben részesítette november hó 16-án Temesváry Imre országgyűlési képviselőt, aki 1920. év óta, tehát már tíz éve egyfolytában képviseli a szeghalmi kerületet. Az ünnepség a szeghalmi községhezán zajlott le a közgyűlés keretében, melyen Feilitzsch Berthold báró főispán vezetésével a vármegye vezetősége is megjelent. Tóth Béla főszolgabíró megnyitóbeszéde után Koppányi Kálmán főjegyző Szeghalom község és Sebők Ferenc főjegyző pedig Köröstarány község diszpolgári oklevélét nyújtotta át az ünnepelt képviselőnek, akit még több szónok köszöntött. Temesváry Imre országgyűlési képviselő meghatottan mondott köszönetet az ünneplésért és biztosította választóit, hogy a mai nehéz idők ellenére is, bőles vezetést mellett, a jövő szebb napokat hozhat az országra. Az ünnepség után kétszázteritikes közebed volt, amelyen számos felszólalás történt és melegen ünnepelték a közszereplésben álló képviselőt.

Két község leszállította a földbérletek árát. A somogy megyei Ádám és Gadács községek elhatározták, hogy a nehéz gazdasági helyzetre való tekintettel leszállítják a községi földhaszonbérletek bérét, hogy így a bérlők részére könnyebbé tegyék a gazdálkodást.

Valamikor...

Valamikor kikeletkor
Kék ibolya nyílásokor
Láttalak meg téged.
A susogó tavaszi szél
Órök boldogságról mesélt,
— Enyém lett a szived. —

Valamikor nem is régen
Sötét felhős őszi éjen
Hűtlen lett a szived.
A haldokló őszi fékről
Levelek hulltak az ágról.
— Szivem összetörted. —

Beküldte: NAGY LAJOS, (Kiscsány.)

Uj regényünk. Mai számunkban kezdjük el a *Három urfi* című székely történet folytatólagos közlését, melyet *Földes Géza*, a kitünő író, a magyar nép és a falusi élet avatott ismerője írt a *Vasárnap* számára. *Földes Géza* pompás mesemondó készsége, csillogó humora és meleg szíve teszi rendkívül vonzóvá a három székely ifju fordulatatos históriáját, melyet bizonyosan igaz gyönyörűséggel fognak követni olvasóink. A sok boldog percert teremtő regényt olvasóink különös figyelmébe ajánljuk.

Az osztálysorsjáték húzása. Az osztálysorsjáték II. osztályú húzása az elmúlt héten zajlott le. Az *első nap* sorsolási eredményei szerint: 20.000 pengőt nyert: 34882, 4000 pengőt nyert: 21034, 1000 pengőt nyertek: 66042 78345 80159, 500 pengőt nyertek: 15256 35100 40643 41051, 300 pengőt nyertek: 25 2702 6173 11795 17662 33764 34314 38930 47230 56993 77031 77485 8160 82296. Ezenkívül kihúztak még 200 pengős és 90 pengős nyereményeket. A *második napon*: 10.000 pengőt nyert: 71388, 3000 pengőt nyert: 70413, 2000 pengőt nyert: 25454, 1000 pengőt nyertek: 7267 75724, 500 pengőt nyertek: 29001 29519 63026 66069 73498 73931, 300 pengőt nyertek: 13550 22701 33493 55224 70457 75583. Ezenkívül kihúztak még 200 pengős és 90 pengős nyereményeket. A III. osztályú húzás december 17. és 18-án lesz.

Felavatták a magyar advent templomát. November hó 16-án délelőtt, díszes ünnepség keretében avatták fel Budapesten, a Lenke-uton a Lágymányos-kelenföldi református gyülekezet új templomát, a *Magyar Advent templomát*. A díszes ünnepségen *Horthy Miklós* Kormányzó Ur is megjelent. A Kormányzó Urat a budapesti református egyházközség nevében *Ravasz László* dunamelléki református püspök köszöntötte. Az üdvözlés után a Kormányzó Ur kíséretével bevonult a templomba. A templomavató ünnepi szentbeszédet *Ravasz László* püspök mondta, aki mélyszéges hatású beszédében kifejtette, hogy a *mai Magyarország*nak legfőbb éltető ereje a bizalom. A püspök szerint ma az a legnagyobb hazafi, aki a legbátrabb és a legnyugodtabb, továbbá az, aki *megrendülés nélkül tud bízni*. Az ünnepi beszéd után a püspök áldását adta a megjelentekre, amellyel az istentisztelet véget ért s a Kormányzó Ur eltávozott a templomból. Az ünnepi istentisztelet után presbitériumi diszkusszió volt, amelyen köszönetet mondtak a templom építése körül érdemeket szerzett egyházközségi tagoknak.

Vaknak tetette magát, de jól látott egy koldus. Budapesten, a *Kossuth Lajos-utcában* napokon át kérégetett egy koldus, aki vaknak mondta magát és siránkozó hangon könyörgött alamizsnáért a járókelőkhöz. A koldus rongyos kalapjába bőven hullott a pénz, azonban az adakozók észrevették, hogy a koldus, amint pénzt dobna kalapjába, *kinyitja szemét és megnézi a pénzáradatot*; azután ismét behunyt szemmel kérégetett tovább. Néhányan rendőrt hívtak, mire a vak koldus kinyitotta szemét és menekülni akart, de elfogták és bevitték a főkapitányságra. A főkapitányságon kiderült, hogy a koldus mindkét szemével nagyszerűen lát. *Seherer Károlynak* hívják, ötvenhat éves rovtomultu esavargó, aki különböző bünesekemények miatt már *tízennyegyszer volt bűntetve*. Az álvak koldust a rendőrség őrizetbe vette.

Rothermere lord a pécsi egyetem diszoktora. *Rubidó-Zichy* Iván báró, Magyarország londoni követe, november hó 19-én délelőtt Londonban meglátogatta *Rothermere* lordot és rövid beszéd kíséretében átadta a *pécsi egyetem börbekötött, gyönyörű kiállítású doktori oklevelét*. A diszoklevél azt bizonyítja, hogy a pécsi királyi magyar Erzsébet-tudományegyetem *Rothermere* lordot Magyarország érdekében teljesített szolgálatai elismeréséül az államtudományok diszoktorává avatta. A lord meleg szavakkal köszönte meg a díszes kitüntetést és elmondta, hogy büszke az oklevélre, mellyel a Pozsonyból menekült magyar egyetem tüntette ki és szentül bízik abban, hogy az ősi magyar város, ahonnan az egyetemet elűzték, *nemsokára visszakerül a magyar Szent Korona uralma alá*.

„Bacillusvadászok“. Paul de Kruif, a newyorki (Amerika) Rockefeller-intézet kiváló bakteriológusa rendkívül érdekes könyvet írt *Bacillusvadászok* címmel. A kitünő természettudós, aki munkásságát a legapróbb, szemmel nem látható élőlények, az úgynevezett *baktériumok*, vagy *bacillusok* életének megismerésére, kutatására és rendszerbefoglalására szenteli, a természettudomány tiz halhatatlan alakján keresztül mutatja be, hogy miképpen ismerte fel a tudomány e legapróbb lények tulajdonságát, jótékony vagy káros hatásukat az emberi szervezetre és hogyan illesztette be a gyógyítás nagy munkájába. Ma még az emberiség — természetesen a tudósokon kívül — nagyon csekély figyelmet fordít az élőlényeknek erre a roppant, számokban ki sem fejezhető csoportjára, melyek pedig ott vannak a levegőben, a testünkben, a talajban, a vízben, mindenben, amit eszünk, egyszóval születésünktől kezdve végigkísérnek a sír, ahol ugyancsak a bacillusok végzik el az elporlasztás, elmállasztás munkáját. Az emberek inkább csak a kórokozó baktériumokat ismerik hallomásból, így például a tüdővész, tifusz, kolera, stb. baktériumait, anélkül azonban, hogy az ellenük való védekezést szem előtt tartanák és csak kevesek előtt ismeretes, hogy a baktériumoknak rendkívül nagy csoportja hasznos, sőt sok vonatkozásban elengedhetetlenül szükséges. Például, ha a nitrogéngyűjtő baktériumok hiányoznak a talajból, silány lesz a termés. Ha nincs ecetágyunk, mely a baktériumok főmege, nem savanyodik meg az ecetkészítésre szánt bor, stb. A baktériumok világa rendkívül érdekes, lebilincselő, azonfelül felette hasznos olvasmány. Örömmel köszöntjük tehát a magyar könyvpiacra a jeles amerikai tudós munkáját, melyet *Detre László* egyetemi magántanár fordított magyarra és számos képpel tarkított. A kitünő könyv, melyet a *Gutenberg* kiadó vállalat adott ki, megvásárolható kiadóhivatalunkban. *Ára füze 9 pengő, fűbörkötésben 12 pengő.*

Az alispán elrendelte a fegyelmi vizsgálatot a pesterzsébeti polgármester ellen. *Erdélyi* Lóránd dr., pestvármegye alispánja, huszonhét vádpont alapján elrendelte a fegyelmi vizsgálatot *Chikán* Béla pesterzsébeti polgármester ellen. A vádpontok szerint a felfüggesztett polgármester több szabálytalanságot követett el és a pénztárvizsgálatok alkalmával valótlan jelentéseket terjesztett be. Fegyelmi vizsgálat indult meg *Szánthó* Samu pénzügyi tanácsnok, *Orbán* Béla műszaki tanácsnok, *Balázs* Adolf városi főügyész, *Terényi* Mór főszámvevő, *Zsolgya* Árpád városi mérnök és *Suda* Kálmán városi pénztárnok ellen is.

Villanyerőre berendezett homoru borotva köszörfülés

Alapítási év
1897

Angol és solingeni finom acéláru raktár
FLASNER LAJOS kéményes és
műköszörfűző
Budapest, VIII., József-körút 17. szám.
Köszörfűlés és javítás olcsó áron. Lányirógépek javítása és eladása.
Vidéki rendeléseket 24 órán belül eszközöl.
Ezt a hirdetést vágja ki és vásárlásnál mutassa be. Kedvezményben részesül.

Az evangélikus egyház évi közgyűlése. A magyar evangélikus egyetemes egyház november hó 21-én tartotta Budapesten évi rendes közgyűlését, amelyen *Geduly Henrik* püspök bevezetője után *Radvánszky Albert* báró egyetemes főfelügyelő mondotta az elnöki megnyitó beszédet. *Radvánszky Albert* báró, az egyetértés szelleméről beszélt s többek között azt mondotta, hogy csak „az egyetértés jegyében szerezhethetünk magának barátokat a trianoni Magyarország!” A megnyitó után a közgyűlés az egyetemes egyház évi jelentését hallgatta meg, majd pedig ráért a folyóügyek tárgyalására, amely után végetért az evangélikusok ezévi országos tanácskozása.

Teherautóval indult állást keresni egy budapesti fiatalember. Különös módját találta ki az álláskeresésnek a napokban egy budapesti fiatalember. *Rásó György* harminceves fővárosi fiatalember, aki bejárta fél Európát és több nyelvet beszél, fel fogadott Budapesten egy teherautót, amelyre hatalmas plakátot függesztett. A plakátra felírta személyi adatait és a hirdetés útján adta tudtára az utca közönségének, hogy állást keres. A teherautó érthető feltűnést keltett a fővárosban, mert a munkanélküliség korában is szokatlan az álláskeresésnek ez a különös módja. Valószínű, hogy az élelmes fiatalember hamarosan álláshoz jut.

A dunamelléki református egyházkerület közgyűlése. November hó 21-én kezdődött Budapesten a dunamelléki református egyházkerület több napos közgyűlése, amelyet *Ravasz László* püspök nyitott meg. *Teleki József* gróf főgondnok, a gyűlés első szónoka a mai rettenetes gazdasági helyzettel foglalkozott, amelyben a magyarság csak a legnagyobb önfegyelemmel tud helyt állni. A főgondnok ezután a felekezeti békéről beszélt, majd pedig *Ravasz László* püspök terjesztette elő az egyházkerület évi jelentését, amelyben megállapította, hogy a magyar gazda az utóbbi időben hirtelen lezuhant az előző jólétből a mai siralmas állapotba. Az egyházkerületi tanácskozásokat november 24-én délután fejezték be.

Nem tudta eladni a burgonyát, szétosztotta a szegények között. Egy soroksári gazdálkodó november hó 19-én tíz mázsás burgonyát vitt be a budapesti piacra, ahol azonban nem ígérték megfelelő árat a burgonyáért. A gazdálkodó annyira megboszorkodott a túlságosan alacsony árajánlatok miatt, hogy visszafordult kocsijárával és a burgonyát a soroksári határban lévő nyomortelep lakói között ingyen szétosztotta.

Kép a lyoni földomlás okozta katasztrófáról.

Gazdaköri székházavatás Hajduböszörményben. Fényes ünnepség keretében avatták fel a napokban a hajduböszörményi gazdakör új emeletes székházát. Az avatáson megjelent *Ludány Miklós* és *Vásáry József* felsőházi tag, *Gaál Mihály* és *Nánássy Andor* országgyűlési képviselő és számos más előkelőség. A gazdakör új otthona *Kosztály Lajos* nevét viseli és a vidék egyik legszebb gazdaköre: külön olvasó-, billiárd-, játék-, társalgó-, tanácskozó- és táncteremmel. Az avatóünnepélyt ezerterítékes díszbeállítás tánccmulatság fejezte be.

Az utolsó percig várt, de megadta az árát az a gazda, aki nem szerezte be idejében lovának a téli pokrót. Elvégre egyre megy, ha a takarókat előbb tartja késznélében és nem vár az utolsó percig. Lapunk mai számában felhívjuk gazdaközönségünk figyelmét *Szöts (Rákóczi-ut 10., Sip-utca sarkán)* alatti lópokróc hirdetésére.

LÓPOKRÓCOK

Békebeli minőségek! Meg nem felelés esetén a pénzt vissza adom!

1 pár gazd. lópokróc, 116×170 nagys. sima alapesikkel	P 16.—	1 pár Bolgár-lópokróc, tiszta gypjuból, kiváló minőség, szürke, kékesikkel, 132×190 nagyságban	„ 36.50
1 pár ugyanaz, de 126×175	„ 19.00	1 pár prima bányapokróc, tiszta gypju, rendkívül nehéz minőség, szürke alapon, kékesikkel 142×190 nagyságban	„ 43.—
1 pár urasági ígáslópokróc, barna alap, élénk csikkal, igen jó minőség, 125×175 nagys.	„ 24.—	1 pár ugyanaz, de 162×205 nagyságban	„ 52.—
1 pár ugyanaz, de 136×185 nagys.	„ 29.50		

Embortakarók:

1 darab 120×170 Zebra-takaró	„ 4.20	1 darab 140×190 nagys. gypju téli takaró, utitakarónak is alkalmas, kiváló, tartós és meleg	„ 16.50
1 darab 130—175 tevéutánzatu flaneltakaró	„ 10.50		

Vidékre ingyencsomagolás! — Postán utánvétellel küldi:

SZÖTS Rákóczi-ut 10. (Sip-utca sarkán)

Sorozatos bankbukások külföldön. Franciaországban az utóbbi időkben több hatalmas bank vált fizetési-képtelenné. Így az Oustric Bank, továbbá a világszerte ismert Adam Bank omlott össze a közelmúltban. A francia lapok jelentése szerint újabb ismét két bank szüntette be a fizetéseket. — Amerikai jelentés szerint az amerikai Egyesült Államok három államában, Kentuckyban, Arkansasban és Illionisban november hóban ötvenhárom bank jelentette be fizetési-képtelenségét. A bankok közül az egyik kilencvenhat év óta állott fenn és alaptőkéje ötvenöt millió dollár volt. — Magyarországi bankbukások foglalkoztatja az oláh pénzügyi köröket is, ugyanis Bukarestben november 19-én fizetési-képtelenséget jelentett az Eskenasi bankház. A bankbukásokból látható, hogy a győztes külföldön sem fenéig tejfel az élet és hogy itt éppen ugyan nyög a társadalom a gazdasági válság súlya alatt, mint hazánkban.

TRÉFÁK

Ez is hozomány.

— Mennyi hozományt kaptál a feleségeddel?
— Elég sokat. Az apósom nekem adta az összes kassza-furó-szerszámait.

(Beküldte Weszely Mihály Mohoráról.)

Érthető kívánság.

Grün líhegve törtet be az orvoshoz:
— Doktor ur, — mondja — az anyósom rosszabbul van az ön látogatása után . . . kérem, jöjjön el még egyszer.

Csak okosan.

A fatelep pénztárosa, aki egyébként tagbaszakadt, markos ember és nem ijed meg a maga árnyékától, egyedül megy az erdőn keresztül és viszi a munkások heti kifizetéséhez szükséges nagyszemű pénzt magával. Egyszerre csak valaki „állj”-t kiált és amikor felnéz, puská csővé mered a mellének:

— Pénzt vagy életedet!

— Hát persze, hogy a pénzt adom, — mondja a pénztáros — de látja rabló ur, én nagyon kényes helyzetbe kerülök ám, mert hiába mondom, hogy megtámadtak és kiraboltak, nem hiszik el, hanem azt fogják mondani, hogy elikkasztottam a rúm bizott összeget. Hát ha már elveszi tőlem a pénzt, tegye meg azt a szívességet és löjje keresztül a kabátomat, mintha ellenállottam volna.

— Azt megtehetem — mondja a rabló — és keresztül ereszt egy golyót a pénztáros kabátján.

— No, ez már valami, most a másik oldalon is.

Erre azt is átlóvi a rabló.

— Most mintha el akartam volna szaladni és maga hátulról utánam lött volna, löjje keresztül hátulról a kalapomat.

— De elfogyott már a patron, — mondja szerényen a rabló.

— Elfogyott a patron? Hát akkor hordd el innen magadat, adta gazembere, mert olyan pofont kapsz, hogy a szemed is kiugrik!

Mikor zörög az ég?

Kislány: Apukám, mikor zörög majd az ég?

Apa: Mikor jön a végrehajtó és viszi a butort, akkor majd nagyon zörög!

(Beküldte Bognár József Siodgárdról.)

Földbirtokosok figyelmébe!

Akik rövidesen jelentkeznek, azoknak még 30 holdon felüli birtokra folyósítatunk 7 és fél százalékos típusú törlesztéses kölcsönt. Rövidebb vagy hosszabb időre. I., II., III., helyi nagykamatu tartozásukat illetékmentesen bekonvertálunk. — Helyszíni becslés nem kell. — Ingyen felvilágosítást nyújt:

Agrária Részvénytársaság, Budapest, Erzsébet-körút 2.

SZIVÁRVÁNY.

A repülőgép meg a számár.

Peti és Pali ikertestvérek voltak. Peti volt az idősebbik. Büszke is volt arra és nagyon érezte Palival azt a pár percnyi időt, amellyel öccsénél előbb látta meg a napvilágot.

Ez időbeli különbségen kívül volt még a két testvér között egy lelki különbség is.

Peti furó-faragó gyerek volt. Mérnök akart lenni s mindig az autókról, repülőgépekről és a rádióról beszélt.

Pali ellenben ábrándos gyerek volt. A mai dolgok helyett inkább a múltakon merengett. Katona szeretett volna lenni, olyan pirosnadrágos, pirossapkás, zsinóros magyar huszár, amilyent a háború előtti képeken látott.

Mivel Péter és Pál egy napra esik, a két gyereknek nevenapja is egy napon volt, Péter-Pálkor. Pár nappal az esemény előtt az édesapjuk maga elé hívatta őket, s miután megdicsérte a lurkókat, amiért egész héten jók voltak, így szólt hozzájuk:

— A múlt héten jól viseltétek magatokat. Egyikötökre sem volt panasz. Ezért most jutalmat kaptok.

Peti felé fordult és megkérdezte tőle:

— Hát mondd csak Peti, miféle ajándékot vegyek neked a névnapodra?

Peti a levegőbe szippantott, a kabátja ujját elhuzta az orra alatt s a szeme megcsillant:

— Repülőgépet! — mondotta vágyó hangon.

Pali ugyanakkor számarat kért, hogy lovagolhasson rajta, mert mint magyar huszár akar elmenni a nagymamájához a Felvidékre.

Peti elhuzta a száját:

— No iszen, — mondta gunyosan, — ki látott már olyan huszárt, aki számaron lovagol. Aztán meg a repülőgépen hamarabb érek a nagymamához, mint te a számaron. Te még a kert végében leszel, mikor én már a nagymamával eszem a haboskávét.

A névnapjára mind a két gyerek megkapta a kért ajándékot. Pali a repülőgépet, Peti meg a hintaszámart. Kedves számár volt. Ha nagyon hintáztak rajta, a fejét mozgatta és azt mondta: I-á!

Másnap a gyerekek felültek a maguk játékára, hogy elmennek a nagymamához.

Pali a kardját is felkötötte a derekára, hogy huszárosab kinézése legyen s a folyosón hintáztatta derék számarat.

Ezalatt Peti az udvarra vont a kerekeken járó repülőgépet. Beleült, megfogta a kormányt s a gépet meglökte. A repülőgép elindult, a lejtős udvaron mindig sebesebben szaladt. Peti megijedt, ijedtében elengedte a kormányt, a gép ugyanakkor fordult egyet, nekiszaladt a kőrtéfnak, a szárnyai menten letörték. Peti pedig a döccenéstől kipottyant belőle és sirva fakadt.

Pali büszkén lovagolt a számaron s mikor meglátta a vérzőorrú Petit, amint nagy busan húzta maga után az eltört repülőgépet, most ő szólalt meg gunyosan:

— No, ugye, hogy én hamarabb érek a nagymamához?

Jól megsarkantyuzta a számarat, a számár feje járt s közben vidáman beszélt:

— I-á! I-á!

Mintha mondta volna, hiába a mai nagy tudomány, azért a jó öreg, becsületes számár még mindig megbízhatóbb közlekedési eszköz, mint a repülőgép.

NYÁRY ANDOR.

TANÁCSADÓ

Kérdés: *Hová forduljak hosszulejáratu kölesönért? (M. I., Kinyaujak.)* — **Felelet:** Hosszulejáratu kölesönt a pénzintézetek jelenleg nem adnak. Rövidlejáratu kölesönt kaphat az Országos Központi Hitelszövetkezettől.

Kérdés: *1. Lehet-e valahol amortizációs kölesönt kapni félig felépített házra? 2. Mikor közli a „Vasárnap” a szindarabomat? 3. Hova forduljak költeményemmel? (1299. számú előfizető, Tihany.)* — **Felelet:** 1. Legcélszerűbb, ha a helyi viszonyokkal ismerő közeli hitelszövetkezeti fiókhoz fordul és ott kér kölcsönt házára. Esetleg próbálkozzék meg valamelyik nagyobb fővárosi pénzintézettel. 2. A közeljövőben újabb szindarabot nem közlünk. 3. Mi a versekből — ha azok megütk mértékünket — készséggel közlünk. A multban is több verset látott napvilágot lapunkban. Ha azonban egyszerre több versét óhajtja megjeleníteni, forduljon valamilyen kimondottan szépirodalmi folyóirat-hoz.

Kérdés: *Hol kaphatok latin-magyar szótárt? (Régi előfizető, Baracs.)* — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban kapható, Burián J.: Latin-magyar és magyar-latin szótár, két kötetben, ára 16 pengő 80 fillér; Schmidt latin-magyar és magyar-latin szótár, két kötetben, ára 6 pengő 80 fillér; Schenk latin zsebszótár, ára 1 pengő 20 fillér.

Kérdés: *Hová forduljak, hogy résztvehessek az állami prémanul-akcióban? (L. J., Némethy.)* — **Felelet:** Az állami prémanul-akcióban való részvétel végett a kérvényt a magyar királyi földmivélségi minisztériumhoz kell beküldeni, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. szám. A kérvény borítékját a Magyar Házinyulnyésztők Országos Egyesületéhez címezzé.

Kérdés: *1. Jár-e jutalomkönyv a tréfákért és rejtvénymegjeltesekért? 2. Hol lehet a gyümölcsfák ápolásáról szóló könyvet kapni? (Ifj. M. I., Tiszaörs.)* — **Felelet:** 1. Tréfa- és rejtvénybeküldésért jutalom nem jár, csupán a rejtvények helyes megfejtői között sorsolunk ki jutalomkönyveket. 2. Kiadóhivatalunkban mindenféle gazdasági könyvet, így a gyümölcsészetről, továbbá gyümölcsfák ápolásáról szóló könyvet is meg lehet kapni. Ajánljuk Mahács Mátvás: Gyümölcstermesztés című könyvét, amelynek ára: 6 pengő.

Kérdés: *1. Csendőr szeretnék lenni, felvesznek-e a csendőrséghez, mivel voltam katoná? 2. Hol kell jelentkezni a felvételt végett? 3. Hol van hozzánk a legközelebbi csendőrszkola? (Hű előfizető, Nemespátró.)* — **Felelet:** 1. Ezt személyenként bírálják el. Előnyben részesülnek a volt katonák. 2. A kerületi parancsnokságnál. Önhöz legközelebb esik a negyedik csendőrszkola kerületi parancsnoksága, amely Pécséti székél. Irjon a kerületi parancsnoksághoz. 3. Kaposvárról.

Kérdés: *Kérvényt adtunk be az Országos Földbirtokrendező Biróságához, hol sürgősen meg annak gyors elintézését? (B. F., Nagylő.)* — **Felelet:** Irjanak sürgősen levelet az Országos Földbirtokrendező Biróságához (Budapest, V., Klotild-utca 15. szám) és kérjük beadványuk elintézését.

Kérdés: *Hol lehet érdeklődni az elesett, vagy eltűnt katonák után? (Cs. E., Gyoma.)* — **Felelet:** Forduljon a magyar királyi belügyminisztérium háborus veszteségeket nyilvántartó csoportjához (Budapest, V., Falk Miksa-utca 9. szám).

Kérdés: *Küldhetek-e a „Vasárnap” számára kép- vagy keresztrejtvényt? (N. Á., Békéscsaba.)* — **Felelet:** Képrejtvényt nem közlünk, de a jó keresztrejtvényt szívesen közreadjuk.

Kérdés: *Hol van Budapesten zálogház? (Régi előfizető, Gyökényes.)* — **Felelet:** A magyar királyi postatakarékpénztár zálogkölesönizletlei Budapesten a következő helyeken vannak: IX., Kálny-utca 2.; V., Balaton-utca 18.; II., Margit-körút 7.; III., Lajos-utca 92.; IV., Egyetem-utca 2.; IV., Pálvax-köz 10.; VI., Jókai-utca 29.; VII., Akadémia-utca 6.; VII., Király-utca 57.; VII., Thokoly-ut 10.; VIII., Népszínház-utca 18.; IX., Üllői-ut 80.; X., Állomás-utca 6. stb.

Kérdés: *Bepertelék 2900 pengőre, de a bíróság csak 868 pengőt ítélt meg. A felperes ügyvédjének 100 pengő 60 fillér megtűtelt perköltséget fizettem s az én ügyvédem költségeit 2900 pengő után követeli. Mennyit számíthat fel jogosan? (K. F., régi olvasó.)* — **Felelet:** A perben eljáró ügyvédek a 2900 pengő alapulvételével illetik meg a költségek és díjak.

Kérdés: *1. Okvetlenül szükséges-e a kőso a sertéshizlalás-hoz? 2. Milyen követelménye lehet annak, ha nem adok sőt a hizlalási időszak alatt a sertésnek? 3. Nyolc hónapos sertéseim vannak, takarmányuk csöves tengeri, később tengeri dara. Az ivóvizet tiszta vizet használók. Megfelelő-e a táplálék a hizlalás-hoz? (V. J., Csávoly.)* — **Felelet:** 1. A kőso feltétlenül szükséges

a sertéshizlaláshoz. 2. A só hiánya étvágytalanságot és gyenge emésztést okoz. 3. A tengerin kívül árpadarát is etessen sertésével, mert a tiszta tengeri hamar megünják és a sertések szalonnája tulságosan puha lesz.

Kérdés: *1. Lent és cukorrépa akarok termelni. Érdemes-e? 2. Hová foruljak a szerződéskötés alkalmaival segítségért? (B. J., Jászárszallás.)* — **Felelet:** 1. Ugy a len-, mint a cukorrépa-termeléshez csak úgy fogjon, ha a feldolgozó gyárral az átvételre nézve szerződése van. 2. Forduljon ezügyben a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarához (Debrecen), mely a szerződéskötésnél segítségére van a kisgazdáknak.

Kérdés: *1. Hol kaphatok olyan könyvet, amelyben a földi-pecr természetére találhatok utbaigazítást? 2. Hol kaphatok jó minőségű eperpalántát? (Sz. B., Domszóló.)* — **Felelet:** 1. Nem ismerünk olyan könyvet, mely kizárólag a földieper természetével foglalkozna. De a Bernátsky: „Veteményes kert” című könyve egyebek közt az epertermesztésről is nyújt tájékoztatást. Ára 4 pengő. 2. Eperpalántát minden nagyobb magkereskedés (Mauthner, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 37.; Monori, IV., Kossuth Lajos-utca 3. stb.) árúsít. Száz darab ára — a minőség szerint — 5—8 pengő.

Kérdés: *1. Adhatom-e foszforsavas mész helyett a sertésnek az elhullott ló és szarvasmarha csontját, amely hosszabb időn át földben volt és most jól kiszáradt? 2. Érdemes-e csontégetéssel vesződni és megfelelő-e a szabad tüzön hamuát égetett csont a trágyázásra? 3. Felhasználhatom-e tormaföld trágyázására a pecegődrök tartalmát? (M. I., előfizető.)* — **Felelet:** 1. Hullaköböt kivett csontok feletetése nagyon kockázatos volna, mert esetleg baktériumokkal van fertőzve s így elhullást idéz elő. 2. Helytelen volna a csontégetéssel vesződni és a csonthamut trágyázásra használni. Inkább adja el a csontokat s vegyen árukon műtrágyát. 3. A pecegődrök tartalma bármilyen földre tőzeggel vagy zeeskával keverve hordható ki és fél-egy-harmad olyan mennyiségben szántandó alá, mint az istállótrágya.

Kérdés: *1. Szeretném tudni, hogy mennyit jövedelmez évenként egy méhesalád? 2. Érdemes-e méhet tartani olyan helyen, ahol sok az akácós erdő? 3. Hány méhesaládot tud gondolni egy méhés? 4. Meg lehet-e élni a méhészkedésből? 5. Hol kaphatok méhészeti szakkönyvet? (2330. számú előfizető.)* — **Felelet:** 1. Egy méhesalád országos átlagban 10 kg. mézet termel. 2. Feltétlenül érdemes, 3. 150 családod. 4. Szerény igényekkel; igen. 5. Többféle méhészeti könyv van, így Valió: A méhtenyésztés vezérfonala, ára 8 pengő; Ignác: Méhtenyésztés, ára 4 pengő; Héjas: Sikeres méhészkedés, ára 20 pengő. Ezek kiadóhivatalunkban megrendelhetők.

Kérdés: *1. Hol kaphatom meg Farkas Imre dr.: „A dinnyetenyésztés foglalatja és a tejjelcsesbb homi és külföldi csemegefajok ismertetése” című könyvet? 2. Milyen műtrágyát használják a dinnye alá? (M. P., Hort.)* — **Felelet:** 1. A jelzett könyvet megrendelheti kiadóhivatalunkban, VIII., József-körút 5. szám. 2. Ha a föld régen kapott istállótrágyát és homoktalajú, akkor vegyen katasztrális holdanként 200 kg. szuperfoszfátot, 100 kg. kálisót és 60 kg. esillalótromot. Agyagtalajon a kálisó elmaradhat. Hogy egy bokorra mennyi jusson, azt úgy tudja meg, ha az itt jelzett mennyiséget elosztja az egy holdra kerülő bokrok számával.

Kérdés: *1. Jelenleg tejjgyűjtőtelepen dolgozom és szeretnék valamilyen tejipari tanfolyamot végezni. Hogyan volna ez lehetséges? 2. Hol kaphatok jó tejipari szakkönyvet? (H. H., Berkesd.)* — **Felelet:** 1. A jelzett irányban kimerítő oktatást nyújt a Kiszéri tejjmunkásképző-iskola (u. p. Kiszér, Vasdinnyepuszta). Itt egy évi tanfolyam után oklevelet is kap. Legjobb lesz, ha a nevezett iskola igazgatóságának ír, honnan részletes tájékoztatást kap a költségekről, a felvételi feltételekről stb. 2. Tejjgazdasági szakkönyvek: Rácz: Tejjgazdaságtan, ára 7 pengő; Gratz: A tej és tejtermékek, ára 23 pengő. Kapható kiadóhivatalunkban.

Kérdés: *Huszonhat éves nős ember vagyok, vāmör szeretnék lenni, hová forduljak? (L. J., Sásd.)* — **Felelet:** Forduljon valamelyik vāmörkerületi parancsnoksághoz. Budapesten a vāmörfőparancsnokság V., Lehel-utca 33. szám alatt (volt Albrecht-laktanya) van, felvételt végett ide kell fordulni.

Kérdés: *Vajmester, vagy pedig fölösöz-mester szeretnék lenni, milyen iskolát kell végezni és hová forduljak? (Ifj. Ü. Á., Értény.)* — **Felelet:** Ha fölösöz-mester akar lenni, akkor el kell végeznie a földmivélségi minisztérium által rendezett fölösöz-tanfolyamot, amely Pesterzsébeten van (Török Flóris-utca 12/A.). Felvételt végett a kérvényt a földmivélségi minisztériumhoz, (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. szám) kell benyújtania. A vajmesternek el kell végeznie a magyar királyi tejipari szakiskolát, amely Csermajorban van, (utolsó posta Vitnyéd, Sopron vármegye). A felvételt végett az iskola igazgatóságához forduljon.

HÁROM URFI SZÉKELY FALUSI TÖRTÉNET

IRTA: FÖLDES GÉZA

(1. közlemény.)

DOMBALJA.

I.

Dombalja egy székely kis falu. A Feketehegy mentén a Bodokihavas egyik keskeny völgyében húzódik szerényen meg.

A falu közepén áll a templom. A templom előtt enyhén lejtő térség. A térség négyszögletes és a templomtól jobbra, meg balra izléses székely házak épültek.

A házakat nagy fák árnyékolják. És mindenik ablakban virít a muskátli. De legszebben abban a házban virít, amelyik a tér belső oldalán éppen a templom mellett van. Ez a paplak.

Előtte szép kis kert. Ez is tele van mindenféle virággal. Nem nehéz kitalálni, hogy leány is van a paplakban.

Itt lakik Hodgyay Bálint tiszteletes ur és ennek a szép sok virágnak az ő Birikéje, a kedves papkisasszony a hűséges kertésze. Ez a kisleány a tiszteletes urnak és a tiszteletes asszonynak a szeméfenye.

Nem is ok nélkül. Birike a papiháznak igazi csalóánya. Maga a megtestesült jókedv. Énekel, kedves csicsérgésével megtölti az egész házat.

A dombaljai társaság a tiszteletes urát nagyon szereti. Kedves, jó humorával ő tartja az egész komániát állandó derűltésgben.

Birike az apja lánya. Otthon ő vidítja fel apját, anyját. Az egész papház azt hirdeti, hogy falai között csak a vidám derűnek lehet szállása.

A kapuval szemben van a nagy tornác. Oszlopait befutotta a vad komló. S közbe-közbe folyton nyíló rózsavenyigék bujkálnak.

A gyönyörű rózsák szórják az illatot. A nap-sugár csak itt-ott furakodik be ide.

A kívülről szemlélő is sejti, hogy milyen hangulatos lehet ott benn a levegő.

Most nem mehetünk be. Hiszen felfedező utra indultunk. Menjünk tovább. Majd eljövünk ide máskor.

Az utcán végighaladunk. Barátságos házak hívogatnak jobbról is, balról is.

Egyik-másik udvarról kihallszik a kakaskukorékolás, amott a tyuk kodácsol. Bizonyosan most tojt meg. Ezt akarja az egész világnak kiabálni. És ezek mind hirdetői az idillikus hangulatnak.

Egy-egy vén komondor is elvakkantja magát. Hangjából kiérzik, hogy ez a hang nem a harag sugallata. Inkább csak a kötelesség érzetének megnyilvánulása.

Tempós itt minden. Akárcsak a székely. Ezt is a komoly megfontoltság jellemzi minden cselekedetében.

Alig haladunk még néhány lépést s az utcát szegélyező fák között feltűnik a Dombaljay János ur kuriája.

Csinos udvarház. Nem kastély. Affélék itt nincsenek. De azért ez a ház a legnagyobb az egész faluban.

Nagy kapuja tárva-nyitva. Mintha mindig vendéget várnának.

Csakugyan várnak is. A székely uri portára az a legnagyobb sértés, ha valaki az ismerősök közül elmegy a kapu előtt s nem nézi meg, hogy mit csinálnak odabenn. Ezért áll valamennyi uri ház kapuja tárva-nyitva mindenkor.

A Dombaljay-portán is minden azt mutatja, hogy itt a vendéget mindenkor megbecsülik.

Az udvar nagy négyszögletes térség. Jobbról és balról vannak a cselédházak s az uri házzal szemben az istállók.

Az udvar közepén egy nagy kör, tele van ültetve különféle diszbokrokkal. S aki kocsival hajt ide, e kör egyik oldalán jut a kuria oszlopos tornáca elé.

Ha ugynevezett futóvendég jó és nem akar sokáig maradni, a kör körül járathatja a kocsi s a lovakat, míg a vendég benn időz.

De ha huzamosabb ideig szándékozik itt maradni, tovább hajt az istálló elé és ki kell fogni a lovakat.

Itt a nagy tornác elejét és a tornác szélét zöldre festett csebrekbe ültetett, fának is beillő nagy oleánderek ékesítik.

Télen ezek a pincében várják meg a tavaszt. Nyáron azonban virágerdővel veszik körül a ház bejáróját.

S ha már idejöttünk, innen nem szabadulhatunk. A Dombaljay-ház vendégszeretete elől nem lehet egykönnyen elmenekülni.

Be kell tehát mennünk.

A nagy ebédlöbe nyitunk. A házigazda jó élénkbe. Nem öltözik semmiféle diszes háziruhába. Mindössze egy törökös színű, szépen kivarrott házi-sapka van a fején.

Ennek azonban az adja meg a nagy értékét, hogy a Dombaljay Klárka kezemunkája.

Az édesapja nevenapjára készítette s ez az oka, hogy Dombaljay ur otthon sem teszi le a fejéről. Még vendégeit is ezzel a sapkával fogadja.

Dombaljay János amolyan ötven-ötvenöt évesnek látszó férfi. Feje valóságos tatárkoponya. Szemei jellegzetes mongolvágásuak. Tekintete olyan erős, mintha a falon is áthatolna. Mindamelllett csupa jószág sugárzik szemeiből.

Haja, szakálla már nagyon is deresedik, de azért járása, testtartása még mindig fiatalos.

Van benne valami a nagy urból, de azért igazi demokrata. Elismeri mindenkiben a szellemi nagyságot. A közéletben is többre becsüli a tisztességgel és szorgalommal gyűjtött vagyont, mint az öröklöttet.

Azt szokta mondani, örökölni minden tökfilkó tud, ha van kitől, de szerezni csak ésszel és szorgalommal lehet.

(Folytatjuk.)

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

P. é. i. á. a. a. u. k. t. m. l. m. a. v. s. r. a.
(Beküldte: Mester István Csákvárról.)

2. Szórejtvény.

Ékszer S (e=ö)

(Beküldte: Molnár Sándor Tarról.)

3. Szórejtvény.

Zúz

E	E
E	
E	E

karcol

E	E
E	
E	E

(Beküldte: Hegedüs Imre Kistelekről.)

4. Szórejtvény.

teg égitest kérdőszócška

(Beküldte: Ádám Sándor Sajómercséről.)

5. Szórejtvény.

(E) — (E) M E S E
kutyá

(Beküldte: Kuttor Barna Sajóközépről.)

6. Szórejtvény.

3	2	1	4
6	4	2	8
L			

(Beküldte: Kiszner Mihály Kistelekről.)

7. Szórejtvény.

K sár A
(á=a)

(Beküldte: Peti János Somogyzentmiklósról.)

8. Szórejtvény.

bükk női név (- e)

(Beküldte: Hanzséros Imre Fertőszéplakról.)

9. Pontrejtvény.

. á . g . l . á . a . a . e . é .
(Beküldte: Ficsór Kálmán Egyekről.)

10. Szórejtvény.

BB ülő alkalmatosság
(é=e) (k=d)

(Beküldte: Ifj. Nagy István Szendrőről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával az 51-ik számban közöljük.

A 45-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: Többen fulnak bele a pohárba, mint a tengerbe. 2. Szórejtvény: Napoleon hatalma. 3. Szórejtvény: Három grácia. 4. Szórejtvény: Irónia. 5. Pontrejtvény: Vadon virágai. 6. Szórejtvény: Népszimű. 7. Szórejtvény: Képes folyóirat. 8. Szórejtvény: Szórejtvény. 9. Szórejtvény: Nyáry Andor. 10. Pontrejtvény: Az én országom nem e világról való.

Helyesen megfejtették: Szeles Lajos, Kótay Ferencné, Halász György, Szily Mariska, Keckés József, Molnár Sándor, Kósa Róza, Dobokai Mihály, Gere Piroška, Vancsa József, Lécz János, Horváth György, Kótay Ferenc, ifj. Inczédy Márton, Vincze László, Szalay Julia, Kovács Bálint, Konecsny Klári, Tóth István, Nagy József, Balázs Péter, Dömötör Bálint, Gyulás János, Takács Péter, Faragó István, Kocsi Andor, Varga Erzsé, Kerekes Juliska, Kántor Péter, Kovács Böske, Toldi Juliska és László László.

Jutalomkönyvet nyertek: Kótay Ferenc (Sárosp), Széles László (Csánig), Dobokai Mihály (Szebény), Keckés József (Kalooca) és Szily Mariska (Baranyaszennőlőrinc).

A 46-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és a nyertesek névsorával együtt, a jövő héten közöljük.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

November hó 30-án, vasárnap.

Ló-, marha-, sertés- és kirkodóvásár: Baja, Fülöpszállás, Turkeve. — Ló-, marha- és kirkodóvásár: Szeged. — Kirkodóvásár: Senyeháza.

December hó 1-én, hétfőn.

Ló-, marha-, sertés- és kirkodóvásár: Abony, Babocsa, Bonyhád, Csákvár (sertésvásár bizonytalan), Hédervár, Jászapáti, Komárom, Kölece, Kövágóórs, Mándok, Nagyoroszl, Nyiregyháza, Sajószentpéter, Sellye, Siklós, Szany, Tiszaórs, Vámosmikola, Dunapentele (sertésvásár bizonytalan), Fertőszentmiklós (sertésvásár bizonytalan), Zalaegerszeg (sertésvásár bizonytalan). — Ló-, marha- és sertésvásár: Pécs, Eger, Szirák. — Marha-, sertés- és kirkodóvásár: Sárvár. — Marha- és sertésvásár: Békéscsaba.

December hó 2-án, kedden.

Ló-, marha-, sertés- és kirkodóvásár: Beled, Nagyeesd, Nagykanizsa (sertésvásár bizonytalan). — Lóvásár: Békéscsaba. — Kirkodóvásár: Szirák.

December hó 3-án, szerdán.

Ló-, marha-, sertés- és kirkodóvásár: Bélapátfalva, Hajdúnánás, Nyírmada, Olaszliszka, Tapolca. — Ló-, marha- és sertésvásár: Jánosház, Miskolc. — Ló- és marhavásár: Zirc. — Kirkodóvásár: Békéscsaba.

December hó 4-én, csütörtökön.

Ló-, marha-, sertés- és kirkodóvásár: Celldömölk, Ibrány, Nagykálló, Onód, Pacsa (sertésvásár bizonytalan). — Marha- és sertésvásár: Tiszafüred. — Kirkodóvásár: Zirc.

December hó 5-én, pénteken.

Ló-, marha- és sertésvásár: Csongrád, Földeák, Gyöngyös. — Sertés- és kirkodóvásár: Buj.

December hó 6-án, szombaton.

Ló-, marha- és kirkodóvásár: Lenti, Szakács. — Kirkodóvásár: Csongrád.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak november hó 24-én.)

GABONATŐZSDE.

KÉSZÁRUIAC

A készáruiacra jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza tiszavideki 77 kg-os 14.20—14.75, 78-as 14.35—14.90, 79-es 14.55—15.20, 80-as 14.60—15.35, 81-es 14.70—15.55, felsőtiszai 77 kg-os 14.10—14.25, 78-as 14.25—14.40, 79-es 14.45—14.55, 80-as 14.55—14.60, 81-es 14.55—14.80, jászvári 77 kg-os 14.10—14.30, 78-as 14.25—14.45, 79-es 14.45—14.60, 80-as 14.55—14.70, 81-es 14.55—14.85, fejeérmegei, dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 14.05—14.20, 78-as 14.20—14.35, 79-es 14.40—14.55, 80-as 14.45—14.60, 81-es 14.45—14.70. — Rossz pestvidéki 8.40—8.50, más 8.40—8.50. — Árpa, takarmány, elsőrendű 13.00—13.50, közép 11.75—12.00, sörépa fm. 19.00—20.75, egyéb 14.00—16.75. — Zab, elsőrendű 17.00—17.50, közép 16.75—17.00. — Tengetri tiszai 13.85—14.00, dunántúli 13.75—13.90. — Korpa 7.35—7.45 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan termékekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árat.

Búza márciusra 15.77—15.78, májusra 15.76—15.77. — Rozs márciusra 9.40—9.42. — Tengeri májusra 12.31—12.32 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. heti jelentése.) Lóheremag szilárd, a kínálat erősen megecsappant; a külföldi kereslet élenk és ennek következtében ára emelkedett. Lucerna: Az iránzat csendes, a külföld részéről alig mutatkozik kereslet. Baltacimagnak kereslete javult, kínálat azonban alig van. Tavasz bukkyben még nem fejlődött ki az üzlet, jegyzése csak névleges. Takarmányrepamag: A nagy kínálat következtében továbbá is lanya, kereslet még nem észlelhető. A budapesti ár- és értéktörzse hivatalos jegyzései 100 kilogrammonként, nyersárúrt, Budapesten: Káposztarepce 25—26, köles 10.50—11.50, lucerna 140—160, lóhere 125—140, tavasz bukky 15—17, szósóbukky 28—32, lenmag, elsőrendű 32—33, lenmag, másodrendű 29—30, napraforgó 13.50—13.75, muharmag 13—13.50, csillagfürt fehér 11.50—12, Viktória-borsó 15—18, Express borsó 14—16 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 48—52, duplanullás finom tesztalaszt 40, nullás 40, kettős főzőliszt 36—38, négyes kenyérliszt 32—36, hatos 34 fillér kilogrammonként.

Abraktakarmányiac. Árpakorpa 10, borsóhél 10.25, borsokorpa 10.25, buzakonoly 7.60, buzakorpa 7.60, buzatakmányiliszt 11.20, konkolydara 10.25, lenmagpogácsa 20, napraforgópogácsa 12.50, repcepogácsa 9.50, repsejtel, szárított 6.50, rozskonoly 7.25, rozskorpa 7.50, rozsocsa 7.50, rozstakarmányiliszt 10.50, szójabab pogácsalíz, nagyban 23, szójabab pogácsalíz, kicsinyben 24, tökmagpogácsa 17 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 7.50—8.50, réti széna, harmadrendű, csomogolásra 5—7, muharszéna 7—9, lucernaszéna 8.50—10, takarmányrépa 2.50, atomszalma, 2—3.20 pengő métermázsánként.

Alomtözeg tépve, bálákban 3.77, alomtözeg tépve, ömlesztve 2.73 pengő métermázsánként.

Szűrómarhavasár. Élő borjúk, belföldi szópós, elsőrendű 1.44—1.50, kivételosen 1.55, másodrendű 1.20—1.40 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosok (tarika) 0.96—1, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 0.96—1, fiatal, friss fejős tehén 1.15—1.25, 1½—2 éves tinc 0.96—1.02, 1½—2 éves üszök 0.94—1, pengő kilogrammonként élőszuliban.

Vágómarhavasár. Ökör közepminőségű 68—94 fillérig, gyenge 56—66, bika, közép 78—90, gyenge 68—76, tehén, közép 58—80, gyenge 44—56, bivaly ninesen, növendék 68—96, kicsontozni való 30—40 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű 112—118, közepes 118—122, nehéz sertés 112—125 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Husvásár. Marhabús a nyílt piacokon: Rostélyos, vastaghátszín, felső, fehérpecsenye, gombolyi felső 200—320, fartó, hátszín 200—320, csontos oldalas 160—280, tarja, szegyes 140—200, gulyásnak való 120—220 fillér kilogrammonként. — Borjúság: Felszelelt comb 360—480, sütnivaló 180—400, porköltnek való 120—260 fillér kilogrammonként. — Juh- és bárányhús: Juhcomb 140—240, gerinc, lapocka 100—180, porköltnek való 80—160 fillér kilogrammonként. — Sertéshús: Friss karaj 220—290, friss comb, tarja, lapocka 190—220, friss oldalas 170—190, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 230—320, vidéki 280—400, olvasztani való szalonna 156—166, sózott kenyérszalonna 176—200, füstölt 200—220, hárj 160—180, zsíros tepertő 200—240, helybeli sertészsír 172—180 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 220—300, csirke 190—280, káppan 350—500 fillér darabonként. — Leölt állatok: Tyúk 180—240, csirke 200—320, káppan 280—300, hizott ruca 160—200, lud, hizott 160—210, pulyka, hizott 180—220, ludmáj 400—700, ludzsír és hárj 220—240 fillér kilogrammonként. — Tojás: Friss teatojás 17—19, főzőtojás 14—17 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Szarvascomb 250, gerinc 350—600, lapocka 156—200, egyéb 80—100, őz, gerinc 600, comb 300, egyéb 100—200, vaddisznó, gerinc 250, comb 250, egyéb 100—200 fillér kilogrammonként. Nyul, borbén, darabonként 300—500, kifejtve, bőr nélkül 140—160 fillér kilogrammonként, fácán darabja 220—400, fogoly darabja 160—200 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsa 400—600, csuka 240—300, ponty 260—280 fillér kilogrammonként. — Rák: Folyami rák 16—20 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Tejllesztje 30—32, tejszín 260—320, tejföl 140—200, centrifugált teavaj, tömbben 400—440, 10 dkg-os csomagolásban 400—520, főzővaj 340—400, szedett vidéki vaj 360—400, tehénúró 80—100, sovány tehénúró 80—70, juhtúró 220—240, kevertúró 180—200, lptói túró 280—300, hazai ementáli sajt 380—500, hazai trappista 240—340 fillér kilogrammonként.

Szárazfűzelék és száraztészta. A nyílt piacokon: Lenese 40—70, hántolt feles borsó 56—80, fehér aprószemű bab 45—56, nagyszemű 60—80, szines 40—56, finom árpakása 80—120, durva 56—80, tojásos tarhonya 100—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 10—16, sárgarépa zöldjével kötegenként 5—12, petrezselyem kilogrammja 12—18, petrezselyem, zöldjével csomója 6—14, zellerujdonóság, zöldjével darabja 4—15, zeller kilogrammja 20—28, kalarabé zöldjével, darabja 3—8, kalarabé kilogrammja 16—20, kevert zöldjével 14—20, karfiol 40—70, makói vöröshagyma 8—10, közönséges vöröshagyma 6—8, fokhagyma kilogrammja 60—90, cékla 12—20, hazai fejeskáposzta 6—10, kelkáposzta 16—28, vöröskáposzta 20—30, fejjelaláta darabja 5—12, földrossaláta darabja 15—40, rózsaburgonya 10—12, Ella 10—12, közönséges 10—12, kifli 16—24, tömör csiperkegomba 240—350, mezei csiperkegomba 200—250, székfűgomba 200—300, szárított gomba 800—2000, fekete retek kilogrammja 12—20, hónapos retek csomója 6—12, ceetes ugorka 120—160, vizes 80—100, apró hegyes zöldpaprika darabja 1—3, töltési való 2—6, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—140, főzőtök 12—26, gyalult 40—50, süttötök 16—20, paradicsom —, hüvelyes zöldborsó 140—260, sóska 20—40, tisztított paraj 16—30, gyökeres 16, főzött paradicsom literje 50—70 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajjalma 80—200, közönséges 45—120, nemes fajkörte 100—300, szilva 140—160, gyümölcsíz 140—320, naspolya 70—120, áfonya 100—160, csemegeszőlő 100—180, hevert 50—80, közönséges 30—60, eltett szőlő 120—180, gesztenye 56—70, nagy papírhüvely dió 160—180, keményhéjú 80—140, dióbél 320—500, héjazott mogorvó 280—360, héjazott mandula 125—720 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édesnemes paprika 440—480, felédes, gulyás 360—400, rózsapaprika 260—320, erős 160—200, kereskedelmi 120—160, kék mák 92—120, pergetett méz 140—150, házi szinszappan 136—160, közönséges háziszinszappan 96—120 fillér kilogrammonként.

Fapiac. Az enyhe időjárás és az utódállamok fokozott exporttevékenysége a tizfapiacon az árak gyűlöletét idézte elő. Olyan nagy mennyiségek vannak raktáron, melyek hosszu időre elegendők a szükséglet fedezésére. Kétféves, száraz belföldi búkkhasáb ára Budapesten 295—300, importra 305—320 pengő vagononként. Lombfában ugyszólván teljesen szünetel az üzlet és a fenyőfapiac is elcsendesedett.

Borpiac. A borpiac az utolsó héten különbözőbb változás nem történt. Valamennyi termelővidéken érdeklődés mutatkozik olcsóbb borok iránt, amelyeket külföldre való export céljából keresnek. Ilyen borokért, termelőhelyenként, hektoliterenként és Malligandfonként 1—1.30 pengőt, jobb urasági tételekért hektoliterenként és Malligandfonként 1.20—1.60 pengőt fizetnek. Előfordultak egyes magas cukortartalmu urasági tételeknél hl.-ként 20—30 pengős árak. Finomabb helyi borok iránt, Badacsony, Somló, Eger stb. vidékén kereslet egyelőre nem igen mutatkozik. Ugyancsak alig van kereslet ó-borok iránt.

Szész és szeszitalok. A szeszüzletben a forgalom valamivel gyéribb és az árak változatlanok. A detailforgalomban (kicsinybeni forgalom) finomított szesz 20 hl. vételnél 267 pengő, 10 hl. vételnél 270 pengőn jegyeztetett vevő hordóiban készpénzfizetés mellett adók nélkül. Gyümölcspálinka. A forgalom törökyszékesen élénkebb és a legutóbb jegyzett árban történtek lehívások. Szilvaszeszben az érdeklődés élénkebb és nagyobb tételek kerültek forgalomba. Szepőpálinkában is voltak lehívások. Borpárlat 3.50—3.70 pengő a termelőállomások 10.000 hektoliterfonként, plusz forgalmiadó.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára november hó 24-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 27.70 (27.85); dollár 5.70 (5.73); hollandi forint 229.40 (230.40); német márka 135.90 (136.50); svájci frank 110.50 (111) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbre kerül:** Csehkorona 16.85 (16.98); szerb dinár 10.04 (10.12); francia frank 22.30 (22.60); lengyel zloty 63.80 (64.20); oláh leu 3.36 (3.40); olasz lira 29.70 (30); osztrák schilling 80.20 (80.60) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23 (23.20); ezüst egykoronás 0.265 (0.275); ezüst régi forintos 0.73 (0.75); ezüst öt-koronás 1.40 (1.44) pengő. Szárazny kilogrammja 3800 (3820); színezüst kilogrammja 72 (74) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Eredeti angol THE CHAMPION és saját készítésű Royal Star kerékpárokat 180 P.-től havi 16 P. részletre. Kerékpár-alkatrészeket nagyban áruban: Kélső gumí ... 5.40 belső ... 1.80

LÁNG JAKAB és FIA kerékpárnyereskedők
Budapest, VIII. ker., József-körtút 41. szám.
Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alapítva 1869.

Dr. FÉNYES szakorvos, vér-, bőr- és nemi betegnek rendel egész nap. Budapest, VII., RÁKÓCI-UT 32. I. EM. I. AJTÓ. — Rókus-kórházzal szemben.

Gyűjtsünk előfizetőket a VASÁRNAP számára!